

නායයෑම් ආපදා අවමකරණය තුළින් නායයෑම්වලට ගොදුරු වීමේ
අවදානම අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

ආපදා අවදානම් ස්ථානීය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජයීය

කළමනාකරණ සැලැස්ම

ආපදා අවදානම් ස්ථානීය අංක 48

උඩපොළ වත්ත, ජේරාදෙණිය (වීරු ගම්මානය)

කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කය

2021 මැයි

ආසියානු යටිතල පහසුකම්
ආයෝජන බැංකුව

ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය

99/1, ජාවත්ත පාර, කොළඹ 05

දුරක: 011 2588946/011 2503826/ 011 2503431

පටුන

1. හැඳින්වීම	6
1.1 ව්‍යාපෘති සාරාංශය	6
1.2 අපේක්ෂිත පරිශීලකයින්	6
2. ව්‍යාපෘතියේ සහ ස්ථානයේ විස්තරය	7
2.1. යෝජිත ආපදා අවදානම්කරණ ස්ථානයේ නම	7
2.2. ස්ථානයේ විස්තරය	7
2.4. ප්‍රදේශයේ දේශගුණික හා කාලගුණික තත්ත්වය	9
3. නායයෑම් ආපදා සිදුවීම් පිළිබඳ තොරතුරු	9
3.1 සිදුවීම් සංඛ්‍යාව	9
3.2. නායයෑම් හේතුවෙන් සිදුව ඇති හානි	9
3.3 නායයෑම් ආපදා අවදානම අවමකිරීම සඳහා දැනට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග	9
3.4 පදිංචිකරුවන් මෙම ස්ථානයෙන් ඉවත් කිරීම	9
3.5. නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය (ප්‍රගතිය)	9
4. බැඳුම් අස්ථායී වීම සිදුව ඇති ප්‍රදේශය හා ආසන්න ප්‍රදේශය පිළිබඳ විස්තරය සහ වර්තමාන අවදානම් මට්ටම	11
4.1. බැඳුම් අස්ථායී ප්‍රදේශය ආශ්‍රිත පරිසරය	11
4.2. වර්තමාන අවදානම් මට්ටම	11
5. ව්‍යාපෘතිය යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත අවදානම් අවමකරණ ක්‍රම	11
6. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් බලපෑම් සිදුවිය හැකි සංරචකයන්	11
7. සිදුවිය හැකි සමාජයීය හා පාරිසරික බලපෑම සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාළ අවදානම	13
7.1. ව්‍යාපෘතියෙන් සිදුවන සාධනීය බලපෑම	13
7.2. අහිතකර බලපෑම	13
8. මූලික සෞඛ්‍ය හා ආරක්‍ෂණ ගැටළු: කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා සම්මත ගිවිසුම් අවශ්‍යතාවන්ට අමතරව විශේෂිත සෞඛ්‍ය හා ආරක්‍ෂණ නිර්දේශයන්	17
9. ළමා හා බලහත්කාර ශ්‍රමය	17
10. පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුව	17
10.1 නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම	17
10.2 තාවකාලිකව ඉවත් කිරීම	17
10.3 හානියට පත් ඉදිකිරීම් ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීම (අබලි ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම පිළිබඳව ඉඩම් හිමිකරුවන්ගේ නිර්දේශ ලබා ගැනීම)	17
10.4 ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් දේපොළ හා භාවිතයන් අහිමි වීමට වන්දි ගෙවීම	17
10.5 මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සහ අධ්‍යාපනය - පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සඳහා අවශ්‍ය වේ	17
10.6 පිරිසැලසුම් පදනම් කරගත් පාරිසරික සමාජයීය කළමනාකරණය	18
10.7 ඉදිකිරීම් ක්‍රියාවලිය තුළ සිදුවන බලපෑම් අවම කිරීම	19
11. මහජනතාව සහ ව්‍යාපෘති පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීම - පවත්වන ලද හෝ පැවැත්වීමට නියමිත මහජන දැනුවත් කිරීම්	25
11.1. මහජනතාව දැනුවත් කිරීම	25
12. ශ්‍රී ලංකා ජාතික සෞඛ්‍ය අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද කොවිඩ් - 19 වෛරසය වැළැක්වීමේ පියවර	26
13. නිෂ්කාශන, විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව, එකඟතාව සහ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ආයතනයන්හි අනුමැතිය ලබා ගැනීම	26
13.1 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	26

13.2 ව්‍යාපෘතියට අදාළ රජයේ/ඉඩම් හිමියන්ගේ අනුමැතිය	26
13.3 ඉඩම් හිමිකාරීත්වයෙන් කැමැත්ත / විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව / නීත්‍යානුකූල ගිවිසුම	26
14. මෙම ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධ අභියාචනා සලකා බැලීමේ යාන්ත්‍රණය	27
15. ව්‍යාපෘති තොරතුරු නිකුත් කිරීම	28
ඇමුණුම 1: හඳුනාගත් ස්ථානයේ ස්වභාවය සහ උපදේශනය දැක්වෙන ඡායාරූප	29

ඡායාරූප ලැයිස්තුව

රූපය 1 - යෝජිත ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානයට ප්‍රවේශ මාර්ගය.....	7
රූපය 2 - මෙම ප්‍රදේශයේ වන්ද්‍රිකා වායාරූපය	8
රූපය 3 - යෝජිත නායයෑම් ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානයේ හා ආසන්න ප්‍රදේශයේ ච්‍රෝන ඡායාරූපය ...	10
රූපය 4 - ව්‍යාපෘති කටයුතු හේතුවෙන් බලපෑමට ලක්විය හැකි සංරචකයන්.....	12

වගු සටහන් ලැයිස්තුව

වගුව 1: අභිතකර බලපෑම් සහ බලපෑම්වල තීව්‍රතාවය	13
වගුව 2 - පිරිසැලසුම් අදියරයේදී පාරිසරික සමාජයීය නිර්දේශ	18
වගුව 3 - ES & HS කළමනාකරණයට අනුකූල වීම සඳහා “කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවය”	20
වගුව 4 - ස්ථානීය විශේෂිත ES & HS අවමකරණ පියවරයන්.....	21
වගුව 5 - ඉදිකිරීම් අදියර සඳහා පාරිසරික හා සමාජයීය අධීක්ෂණ යාන්ත්‍රණය.....	24
වගුව 6 - නිෂ්කාශන, විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව එකඟතාව සහ අනුමැතිය.....	26
වගුව 7 - අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා යෝජිත (තාවකාලික) කාල රාමුව	27
වගුව 8 - යෝජිත තොරතුරු බෙදා හැරීමේ යාන්ත්‍රණය	28

කෙටි යෙදුම්

AIIB	ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව
CEA	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
CEB	ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය
DFC	චන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
DS	ප්‍රාදේශීය ලේකම්
DWLC	චන ජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
EH & S	පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ සමාජයීය
E&SU of PMU	ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකයේ පාරිසරික සහ සමාජයීය ඒකකය
ESMF	පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුව
ESMP	පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ සැලැස්ම
GN	ග්‍රාම නිලධාරී
GOSL	ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව
GSMB	භූ විද්‍යා හා පතල් කැණීම් කාර්යාංශය
LHS	වම් පස පෙදෙස
NBRO	ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය
RDA	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
SSE & SMP	ස්ථානීය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ සැලැස්ම

1. හැඳින්වීම

1.1 ව්‍යාපෘති සාරාංශය

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් 6කට අයත් දිස්ත්‍රික්ක 11ක ආපදා අධි අවදානම් කලාපවල පිහිටා ඇති අස්ථායී බෑවුම් සඳහා පිළියම් යෙදීමට ශ්‍රී ලංකා රජය අපේක්ෂා කරනු ලබයි. ඒ සඳහා ණය ආධාර සපයනු ලබන්නේ ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව (AIIB) විසිනි. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී AIIB හා ශ්‍රී ලංකා රජයේ නීතිරීති සහ පාරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රමවේදයන්ට අනුකූල වීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. AIIB හි පාරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිමය අවශ්‍යතාව අනුව ව්‍යාපෘතියේ ස්වභාවය සහ එහි ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය සැලකිල්ලට ගනිමින් ව්‍යාපෘතිය සඳහා පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් (ESMF) නිර්මාණය කළ යුතුය.

මෙම පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති රාමුවෙහි (ESMF) අරමුණ වන්නේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී AIIB හි ආරක්ෂණ ක්‍රමවේද සහ ජාතික පාරිසරික ප්‍රඥප්ති හා සමාජයීය ප්‍රඥප්ති පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සැපයීමය. මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය ලෙස ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය (NBRO) නම් කර ඇත. ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ වන සියළුම පාර්ශවයන් පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති රාමුව (ESMF) යටතේ සමස්ථ ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සකස් කරන ලද පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ සැලසුම් ඒ ආකාරයෙන්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කරනු ඇතැයි NBRO විසින් අපේක්ෂා කෙරේ. එමගින් ව්‍යාපෘති කාලසීමාව අතරතුර පරිසරයට හා සමාජයට වන බලපෑම අවම වනු ඇත.

පාරිසරික හා සමාජයීය සැකැස්ම සහ සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ තත්ත්වයන් ව්‍යාපෘති ස්ථානයෙන් ස්ථානයට වෙනස් වන බැවින් එවැනි වෙනස්වන විශේෂිත තත්ත්වයන් පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ. එබැවින් පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවට (ESMF) අනුව එක් එක් නායයෑම් ස්ථානයට අදාළව පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ තක්සේරු වාර්තා (SSE & SMP) සැකසිය යුතුය. මෙම ස්ථානීය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණය පිළිබඳ සැලසුම් මගින් ව්‍යාපෘති කටයුතු සැලසුම් කිරීම, පිරිසැලසුම් කිරීම (Design), ඉදිකිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම යන අදියරයන්හි දී පාරිසරික, සමාජයීය, සෞඛ්‍ය, සහ ආරක්ෂණ කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් සලකා බැලිය යුතු අංශයන් පිළිබඳව අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශයන් සපයනු ඇත.

උඩපොළ වත්ත, ජේරාදෙණිය (විරු ගම්මානය) ස්ථානයේ පිහිටි නායයෑම් ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානයට අදාළ පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ සැලැස්ම පහත දැක්වේ. ප්‍රදේශයේ පාරිසරික හා සමාජයීය සාධකයන් පිළිබඳව සිදු කළ පුළුල් අධ්‍යයනයකින් පසු මෙම සැලැස්ම සකස් කර ඇති අතර එමගින්:

- i. ව්‍යාපෘතියේ බලපෑමට හසුවන ප්‍රදේශයේ පවත්නා සංවේදී පාරිසරික හා සමාජයීය ලාක්ෂණිකයන් හඳුනා ගැනීම
- ii. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි සුවිශේෂී පාරිසරික හා සමාජයීය බලපෑම් හඳුනා ගැනීම
- iii. යෝජිත අවදානම් අවමකරණ පියවරයන්
- iv. මෙම ව්‍යාපෘතියට විශේෂිත යෝග්‍ය පාරිසරික හා සමාජයීය අවශ්‍යතාවන් හඳුනා ගැනීම
- v. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන කාලය තුළ අනුගමනය කළ යුතු විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජයීය රෙගුලාසි සහ විධි විධාන පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම

1.2 අපේක්ෂිත පරිශීලකයින්

යෝජිත ව්‍යාපෘතිය සහ නායයෑම් ආපදා අවමකරණ පියවරයන් හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ස්ථානීය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජයීය ගැටලු පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක අවබෝධයක් මෙම ලේඛනය තුළින් සපයනු ලබයි. ව්‍යාපෘතියේ ESMP සංරචක ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී නායයෑම් ආපදා අවදානම්කරණ පිරිසැලසුම් සිදු කරනු ලබන කණ්ඩායම (Landslide mitigation design team), PMU සහ කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් එම තොරතුරු භාවිත කරනු ඇත. ස්ථානීය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ තක්සේරු වාර්තා (SSE & SMP) ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයෙහි වෙබ්

අඩවියේ (NBRO Website) ප්‍රදර්ශනය කරන අතර මේ පිළිබඳව උනන්දුවක් දක්වනු ලබන ඕනෑම පාර්ශවයකට (මහජනතාවට හෝ පාර්ශවකාර සංවිධානවලට) ඒවා පරිශීලනය කිරීමට හැකියාව ලැබේ. එමගින් ව්‍යාපෘති කටයුතු ආරම්භ කිරීමට ප්‍රථමව කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් සකස් කරනු ලබන පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ (SS- ESMAP) කොටසක් වන ස්ථානීය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ සැලසුම්වලට අවශ්‍ය පදනම නිර්මාණය කරනු ඇත.

2. ව්‍යාපෘතියේ සහ ස්ථානයේ විස්තරය

2.1. යෝජිත ආපදා අවදානම්කරණ ස්ථානයේ නම

යෝජිත ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානය කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ උඩපොළ වත්ත, ජේරාදෙණිය (විරු ගම්මානය) ස්ථානයේ පිහිටා ඇත.

2.2. ස්ථානයේ විස්තරය

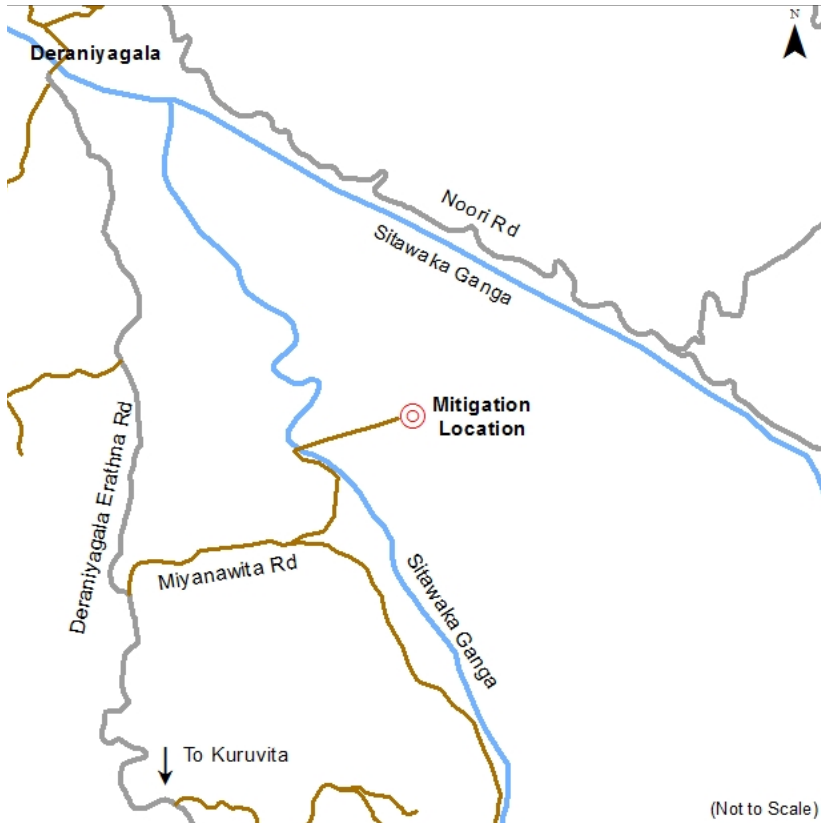
යෝජිත නායයෑම් ආපදා අවදානම්කරණ ස්ථානය දෙහිඹවිට - දැරණියගල - නූරි මාර්ගයට (B93) ආසන්නයේ පිහිටා ඇත. එම ස්ථානය අයත් වන්නේ සබරගමුව පළාතේ කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ දැරණියගල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ දැරණියගල දකුණ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයේ ය.

හඳුනාගත් ස්ථානයේ **GPS ඛණ්ඩාංක** – 6.914918187°N සහ 80.35006327°E

උන්නතාංශය – මෙම ස්ථානය මුහුදු මට්ටමේ සිට අඩි 453 ක් (මීටර් 138.07) ක් උසින් පිහිටා ඇත.

ආසන්නතම නගරය - යෝජිත ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානය දැරණියගල නගරයේ සිට කි.මී. 4.9 ක පමණ දුරකින් පිහිටා ඇත.

ප්‍රවේශ මාර්ගය: හඳුනාගත් ස්ථානය දැරණියගල නගරයේ සිට කි.මී. 4.9 ක පමණ දුරකින් දැරණියගල එරෙහි මාර්ගයේ සිට මියනවිට මාර්ගයේ පිහිටා ඇත. හඳුනාගත් ස්ථානයට ප්‍රවේශ වීම සඳහා වන මාර්ග සිතියම රූප සටහන 01 හි දක්වා ඇත.

රූපය 1 - යෝජිත ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානයට ප්‍රවේශ මාර්ගය

2.3 භූ විද්‍යාත්මක ස්වභාවය හා ඉඩම් හිමිකාරිත්වය

යෝජිත නායයැම් ආපදා අවදානම්කරණ ස්ථානය දෙහිඔව්ට - දැරණියගල - නූරි මාර්ගයට (B93) ආසන්නයේ පිහිටා ඇත. මෙම ස්ථානය ස්ථානය දැරණියගල නගරයේ සිට කි.මී. 4.9 ක පමණ දුරකින් පිහිටා ඇත. මුහුදු මට්ටමේ සිට අඩි 453 ක් (මීටර 138.07) ක් උසින් පිහිටා ඇත. මෙම ස්ථානය නාය යාමේ අවධානමක් පවතින ස්ථානයකි.

යෝජිත ආපදා අවදානම් අවමකරණ ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදා ගැනෙන භූමි ප්‍රමාණය වර්ග මීටර 7600 ක් පමණ වේ. නිවාස පවතින ස්ථානය පවතින ස්ථානය පෞද්ගලික හිමිකරිතාවයක් සහිත ඉඩම් වන අතර ඉතිරි භූමි ප්‍රමාණය උඩපොළ වතුයායට අයත් වේ. ප්‍රදේශවාසීන් ප්‍රකාශ කරනු ලබන ආකාරයට ගල් පෙරලීම් 2013 හා 2020 වසර වලදී වාර්තා වී ඇත.

රූපය 2 - මෙම ප්‍රදේශයේ වන්දරිකා වායාරූපය

2.4. ප්‍රදේශයේ දේශගුණික හා කාලගුණික තත්ත්වය

මෙම ප්‍රදේශයේ වාර්ෂික වර්ෂාපතනය මිලි මීටර් 3800 ක් පමණ වන අතර වාර්ෂික සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක 24 ක් පමණ වේ. අඩුම වර්ෂාපතන සාමාන්‍යක් වාර්තා කරනු ලබන ජනවාරි - මාර්තු මාසවල වන අතර එම අගය මිලි මීටර් 230ක් පමණ වේ. වැඩිම සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනයක් වාර්තා වන්නේ අප්‍රේල් - මැයි සහ ඔක්තෝබර් - නොවැම්බර් මාසවල වන අතර එම අගය මිලි මීටර් 650ක් පමණ වේ. මූලාශ්‍රය: CLIMATE - DATA.ORG - <https://en.climate-data.org/asia/sri-lanka/sabaragamuwa-province/deraniyagala-993445/>

3. නායයෑම් ආපදා සිදුවීම් පිළිබඳ තොරතුරු

3.1 සිදුවීම් සංඛ්‍යාව

ස්ථානය බැවුම් බිඳවැටීම් අවධානම් ස්ථානයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර 2013 වර්ෂයේ සිටම ක්‍රියාකාරී තත්වයේ පවතී. බලපෑමට ලක් වී ඇති මුළු භූමි ප්‍රමාණය ආසන්න වශයෙන් වර්ග මීටර් 7600 පමණ වේ. මෙය ඇතිවීමට ප්‍රධාන හේතුව වන්නේ නායයාමක් සිදුවිය හැකි බැවුම් ස්ථානයක නිසියාකාර කාණු පද්ධතියක් නොමැති වීම වේ. 2013 හා 2020 අගෝස්තු වලදී මෙම ස්ථානයේ ගල් පෙරලීමේ අවස්ථා වාර්තා විය. මෙම ප්‍රදේශයට එක වර්ෂයකට මස 10ක් පමණ වර්ෂාව ලැබෙන අතර අධික වර්ෂාවක් පවතින කාලයට අසල වෙසෙන මිනිසුන් එම ස්ථාන වලින් ඉවත් වීම සිදු වේ. මෙම භූමියට ආසන්නයේ පිහිටා ඇති නිවාස 24ක් (පවුල් 20ක්) නායයාම් මධ්‍ය අවදානමට මුහුණ දී ඇති නිවාස ලෙස හඳුනා ගෙන ඇති අතර එමගින් ගම්‍ය වන්නේ මෙම ජනාවාසය නායයාමක් සිදුවිය හැකි ස්ථානයක ඉදිකර ඇත යන්න වේ.

3.2. නායයෑම් හේතුවෙන් සිදුව ඇති හානි

සී. එස්. නිල්මිණි මිය මෙම ස්ථානයේ පදිංචිකාරියක් වන අතර ඇයට අනුව ඔවුන් මෙම ස්ථානයේ පදිංචි කරනු ලැබ ඇත්තේ මෙම ස්ථානය නායයාමේ අවධානමක් ඇති ස්ථානයක් බවට බලධාරීන් විසින් දැනුවත්ව සිටියදී වේ. එහි ජීවත් වන පවුල් වලට අනුව ගල් පෙරලීම් හා නායයාම් අවධානම හේතුවෙන් ඔවුන් තම ජීවිත පිළිබඳව බියකින් පසු වේ. තවද ඔවුන් පවසන්නේ වර්තමානයේ ඔවුන්ට නිසි ජල අපවහන ක්‍රමයක් (කාණු පද්ධතියක්) නොමැති බැවින් බැවුම් උඩ සිට ගලා එන ජලය තම නිවාස හරහා ගලායන බව පැහැදිලිව දර්ශනය වන බව යි.

3.3 නායයෑම් ආපදා අවදානම අවමකිරීම සඳහා දැනට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග

වර්තමානය වන විට නායයාම් අවධානම හේතුවෙන් ගෙන ඇති එකම පිළියම වන්නේ වර්ෂා කාලයට එම ස්ථානයෙන් පදිංචිකරුවන් ඉවත් කිරීම වේ. මෙම ස්ථානයෙහි ඇති අවධානම වන්නේ බැවුම් අසාර්ථක වීම වේ. එබැවින් කැපුම් කාණු යෙදීම, රැඳවුම් බැම් ඉදිකිරීම, පෘෂ්ටිය කාණු ඉදිකිරීම හා පොදු කාණු පද්ධතියක් ඉදිකිරීම වැනි කරුණු සැලසුම් කලයුතු වේ.

3.4 පදිංචිකරුවන් මෙම ස්ථානයෙන් ඉවත් කිරීම

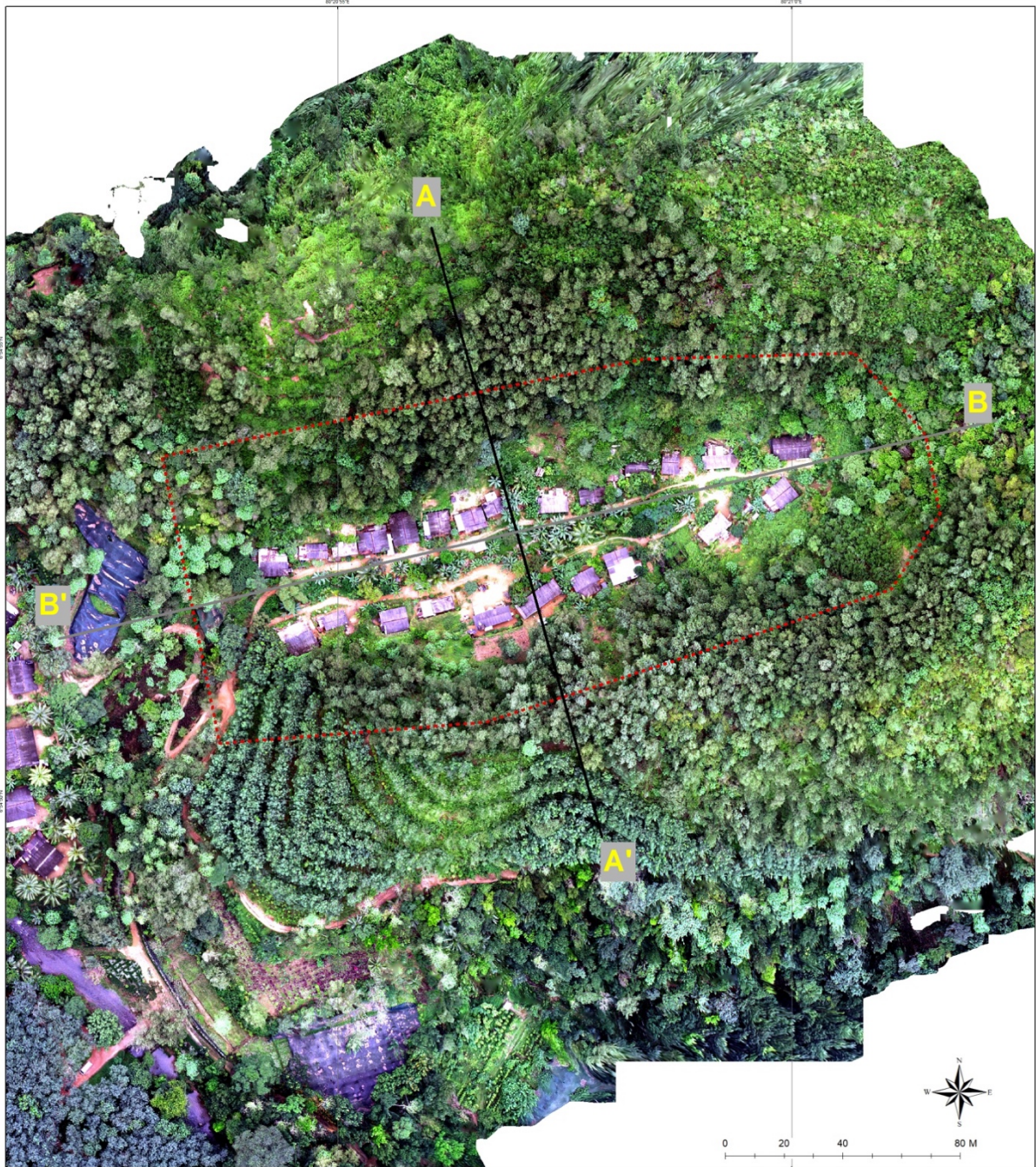
වර්ෂා කාල සීමාවන්හිදී මෙම ස්ථානයෙන් ඉවත් වන ලෙස ආසන්න පදිංචිකරුවන්ට උපදෙස් ලබා දී ඇත.

3.5. නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය (ප්‍රගතිය)

වර්තමානය වන විට ආසන්න පදිංචිකරුවන් නැවත පදිංචි කිරීම පිළිබඳව සැලසුමක් නොමැති අතර එයට හේතුව වන්නේ නායයාම් ආපදා අවමකිරීමේ ස්ථානයක් ලෙස මෙම ස්ථානය හඳුනාගෙන ඇති බැවින් නමුත් පදිංචිකරුවන් තාවකාලිකව ඉවත්කිරීමක් සිදු නොකර නායයාම් අවධානම් ක්‍රියාමාර්ග නැංවීමට අපහසු වේ.

Landslide Mitigation Site No - 050 - Kegalle - Deraniyagala - Udapola Estate, Paladeniya (Virugammanaya) (AIIB Project)

Profile Details		Site Details		Location in Landslide Hazard Zonation Map
<p>Longitudinal Profile Details A - A'</p> <p>Start Position: 6° 54' 56.3379" N, 80° 20' 56.0911" E Start Height: 164.8 m End Position: 6° 54' 49.6059" N, 80° 20' 57.8953" E End Height: 129.175 m Path Length: 214 m Straight Line Distance: 214 m 3D Distance on Surface: 360 m Vertical Difference (Start to Finish): -35.6 m Total Climbing: 96.4 m over 169 m on surface Total Descending: 132.1 m over 191 m on surface Minimum Elevation on Path: 100.265 m Maximum Elevation on Path: 164.954 m Azimuth: 165° 00' 25.2" Slope/Tilt: 6.45° Max Path Slope: 89.17° [140 m along path]</p>	<p>Cross Sectional Profile Details B - B'</p> <p>Start Position: 6° 54' 54.1029" N, 80° 21' 02.3115" E Start Height: 155.99 m End Position: 6° 54' 51.8409" N, 80° 21' 51.9442" E End Height: 114.946 m Path Length: 326 m Straight Line Distance: 326 m 3D Distance on Surface: 569 m Vertical Difference (Start to Finish): -41.0 m Total Climbing: 159.2 m over 251 m on surface Total Descending: 200.3 m over 318 m on surface Minimum Elevation on Path: 93.403 m Maximum Elevation on Path: 157.174 m Azimuth: 257° 41' 2.5" Slope/Tilt: -7.16° Max Path Slope: 88.65° [274 m along path]</p>	<p>Location Information</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Location : Udapola Estate, Paladeniya (Virugammanaya) 2. GN Division : Deraniyagala South 3. DS Division : Deraniyagala 4. District : Kegalle 	<p>Physical Information</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. No. of Vulnerable Buildings : 25 2. Infrastructure Damage : Road, Electricity 3. Current Land use : Residential + Cultivation 4. Land use management : Human Impacted 5. Previous Land use : Cultivation 6. Level of Hazard : Not Mapped Area 7. Type of Failure : Cutting Failures 	
<p>Legend</p> <ul style="list-style-type: none"> Project Impact Boundary Longitudinal Section A - A' Cross Section B - B' 		<p>Source</p> <p>This map was prepared using the drone images captured by HBR/O on 10/01/2018 above Virugammanaya landslide potential site.</p> <p>Prepared By: National Building Research Organisation 89/1, Jawatta Road, Colombo 05 011 2588 865 / 011 2588 364 www.nbro.gov.lk</p>		

රූපය 3 - යෝජිත නායයාම් ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානයේ හා ආසන්න ප්‍රදේශයේ මූල්‍ය ඡායාරූපය

4. බැචුම් අස්ථායී වීම සිදුව ඇති ප්‍රදේශය හා ආසන්න ප්‍රදේශය පිළිබඳ විස්තරය සහ වර්තමාන අවදානම් මට්ටම

4.1. බැචුම් අස්ථායී ප්‍රදේශය ආශ්‍රිත පරිසරය

නායයාම් ස්ථානය උඩපොළ වතුයාය පලදෙණිය විරුගම්මානය දෙහිඕවිට දැරණියගල නූරි මාර්ගය ආසන්නයේ පිහිටා ඇත. නිවාස සඳහා පෞද්ගලික හිමිකාරිත්වය පවතින අතර අනෙකුත් ඉඩම් අයත් වන්නේ උඩපොළ වතු යායට වේ. පදිංචිකරුවන් විසින් මෙම ජනාවාසය ඉදිකරනු ලැබූ 2011 වර්ෂයේ සිට තවම ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරියට ණය පියවීමක් සිදුකරනු ලබයි. ගෘහ මූලිකයන්ගෙන් බහුතරයක් දෛනික වැටුප් ලබන්නන් හෝ වෙනත් ප්‍රදේශ වල හමුදා සේවයේ නිරත වූවන් වේ. ඉතා හොඳින් වැවී ඇති රබර්, කෙසෙල්, ලුණු මීදෙල්ල, අඹ හා කිතුල් ගස් පවතී. එවැනි ශාඛ ප්‍රදේශවාසී කුටුම්භයන්හි ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික ආදායම් මූලාශ්‍රයක් ලෙස භාවිත වේ. මෙම ප්‍රදේශය හරහා කුඩා දිය පහරක් ගලා යයි. ජල පරිවහන කළමනාකරණය ඉතා දුර්වල මට්ටමක පවතී. බැචුම් අස්ථායී වන අවස්ථාවලදී මෙම ස්ථානයට පහළ බැචුමේ ගලා යන සීතාවක ගහ ජල මාර්ගය නායනයට ලක් වීමේ අවදානමට ලක්ව ඇත. මියන්විට මාර්ගය මෙම ප්‍රදේශයට ආසන්නම මාර්ගය වේ.

4.2. වර්තමාන අවදානම් මට්ටම

ජා. ගො. ප. සංවිධානයේ නිලධාරීන් විසින් මෙම ස්ථානය නිරීක්ෂණය කර නිවාස 24ක් මධ්‍ය අවධානම් මට්ටමෙහි පවතින බව හඳුනාගෙන ඇත. ගල් පෙරලීම නිරීක්ෂණය කල හැකි අතර පස් හා සුන්බුන් ප්‍රවාහයක් ඇතිවිය හැකි අතර එමගින් සෘජුවම ජනාවාසයට බලපෑමක් ඇතිවිය හැකි අතර නිවාස විනාශ වීමක් හෝ හානිවීමක් සිදුවිය හැක. මෙම නිවාසවලින් වැඩි ප්‍රමාණයක ගෘහමූලිකයා දෛනික වැටුප් ලාභීන් හෝ දුර පළාත් වල යුධ හමුදාවෙහි සේවය කරනු ලබයි. ගලායන පස් හා සුන්බුන් ප්‍රවාහය හේතුවෙන් මියනවිට මාර්ගයෙහි වාහන ගමනාගමනයට සෘජුවම බලපෑමක් ඇතිවිය හැක. තවද හෝග වගාවන් වලට ඇතිවිය හැකි විනාශය පවුල් වලට බලපානු ලබන්නේ ඔවුන්ගේ ජීවනෝපාය නායයාම් අවධානමෙහි පවතින බැවිනි.

5. ව්‍යාපෘතිය යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත අවදානම් අවමකරණ ක්‍රම

යෝජිත අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගවල අරමුණ වන්නේ ප්‍රදේශයේ තවදුරටත් බැචුම් අසාර්ථක වීම වැළැක්වීම සහතික කිරීමයි. යෝජිත අවම කිරීමේ කටයුතු බොහෝ දුරට අස්ථායී භූමි ප්‍රදේශය මත කේන්ද්‍රණය වනු ඇත. එහිදී, ආපදා අවදානම අවම කර ගැනීමට ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග වන්නේ;

- මතුපිට ජලාපවහන පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම
- තිරස් කාණු සහ ජල රැඳවුම් ලිං සහිත උප-මතුපිට ජලාපවහන පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම
- කැස්කේඩ් කාණු පද්ධතියක් ඉදිකිරීම

6. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් බලපෑම් සිදුවිය හැකි සංරචකයන්

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් අවදානමට ලක්විය හැකි සංරචකයන් පහත පරිදි දැක්විය හැකිය.

- මියනවිට මාර්ගයේ ගමන් කරන මගීන් සහ රථවාහන.
- අවදානමට ලක්ව ඇති නිවාස සහ ඒවායේ පදිංචිකරුවන්
- ඉහළ හා පහළ බැචුමේ පිහිටා ඇති වටිනා ශාඛ සහන ගෙවතු වගා

ජායාරූපය 03 අ අවධානම් ස්ථානයේ පිහිට ඇති නිවාස

ජායාරූපය 03 (අ) කාණු පද්ධතියක් නොමැති වීම නිසා නිවස හරහා ජලය ගලා යාම

ජායාරූපය 03 (ඇ) නායයාම් අවධානම් ස්ථානයේ ශාක හා ගස්

රූපය 4 - ව්‍යාපෘති කටයුතු හේතුවෙන් බලපෑමට ලක්විය හැකි සංරචකයන්

7. සිදුවිය හැකි සමාජයීය හා පාරිසරික බලපෑම සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාළ අවදානම

7.1. ව්‍යාපෘතියෙන් සිදුවන සාධනීය බලපෑම

යෝජිත ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් මගින් අස්ථායී බැවුම පිළිසකර කිරීම සඳහා කටයුතු කෙරේ. එම ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්වලින් අපේක්ෂිත සාධනීය බලපෑම පහත පරිදි දැක්විය හැකිය.

- මියනවිට මාර්ගයේ මෙම ස්ථානයේ තවදුරටත් සිදුවිය හැකි බැවුම් අස්ථායී වීම් අවම කිරීම
- ඉහළ බැවුමේ පදිංචි පවුල් 24 ආරක්‍ෂාව තහවුරු කිරීම
- බැවුම් අස්ථායී වීමකදී සුන්බුන් තැන්පත් වී භායනයට ලක්වීමේ අවදානමට ලක් වූ ජල මූලාශ්‍ර (සීතාවක ගඟ) සුරක්‍ෂිත වීම.
- බැවුම් අස්ථායී වීමේ අවදානමට ලක් වූ වගාවන් සහ ආදායම් මාර්ග සුරක්‍ෂිත වීම
- බැවුම් අස්ථාවර වීමකදී වන මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ පිරිවැය අවම කිරීම
- තාවකාලික ඉවත් කිරීම සහ නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා වන සමාජ හා ආර්ථික බලපෑම් අවම කිරීම.

7.2. අහිතකර බලපෑම

මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් යෝජිත ආපදා අවදානම් අවමකරණ පියවරයන් බැවුම් අස්ථායී වීමේ ඉහළ සම්භාවිතාවක් ඇති අස්ථායී බැවුම් ප්‍රදේශයට පමණක් අදාළව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. එබැවින් ව්‍යාපෘතියෙන් ඇතිවන අහිතකර බලපෑම් මෙම ස්ථානයට හා ඉදිකිරීම් කාලසීමාවට පමණක් සීමා වේ.

වගුව 1: අහිතකර බලපෑම් සහ බලපෑම්වල නිව්‍යාවය

ඉදිකිරීම් කාලය අතරතුර සිදුවන බලපෑම	බලපෑමේ තීව්‍රතාව
7.2.1 ජල විද්‍යාත්මක හා ජලයේ ගුණාත්මකභාවයට සිදුවන බලපෑම	
<p>7.2.1.1 භායනය හා ගංගා පතුලේ මට්ටම වෙනස්වීම්</p> <p>හානි අවම කිරීමේ වැඩපිළිවල මගින් මෙහිදී ජල පරිවහන ක්‍රම වැඩිදියුණු කිරීම පිලිබඳ අවධානය දක්වනු ලබයි. එබැවින්, වර්ෂා කාල වලදී විශාල ජල ප්‍රවාහයක් නිර්මාණය වී ස්වභාවික ජල මාර්ග වලට බෝක්කුවක් මගින් හෝ පඩිපෙල් ආකාරයේ කාණු මගින් සෘජුවම එක්විය හැක. එමෙන්ම මනා ආවරණයක් යොදා නොගතහොත් අනාවරණය වී ඇති පෘෂ්ඨ භායනයට ලක්විය හැක.</p> <p>මෙම ස්ථානයට ඉතාමත් ආසන්නයෙන් ජලප්‍රවාහයක් ලෙස සීතාවක ගඟ පවතින අතර ජලජ පරිසර පද්ධතියට බලපෑමක් ඇති වීමට ඉහළ හැකියාවක් පවතී</p>	ඉතා වැදගත්
<p>7.2.1.2 භූගත ජල මට්ටමට සහ ජලයේ ගුණාත්මකභාවයට සිදුවන බලපෑම</p> <p>මෙම ස්ථානයට ඉතාමත් ආසන්නයෙන් මීටර් 500ක් දුරින් සීතාවක ගඟ ගමන් කරන බැවින් ජල දූෂණය සඳහා සෘජු බලපෑමක් පවතී. වර්ෂා කාල වලදී, අවසාදිත හා පස් අංශු මගින්, ගලායන ජලය දූෂණය විය හැකි අතර තවත් පහලින් පිහිටි ජල මාර්ග කරා වුවද ගෙන යා හැක. බැවුමෙහි කැණීම් සිදු කරන විට සුන්බුන් ඉවත් කිරීම මගින් විශාල වශයෙන් අවසාදිත නිර්මාණය විය හැකි අතර ඒවා ගලායන ජලය මගින් පවතින ජල මාර්ග වලට එකතු වී තුළුමුළු ස්ථානයේ ජල දූෂණයකට ලක්විය හැක.</p>	ඉතා වැදගත්
<p>7.2.1.3 විවෘත මලපහ කිරීම සහ ජලය ආශ්‍රයෙන් පැතිරිය හැකි රෝග තත්ත්වයන්</p> <p>ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානය මාර්ගය ආසන්නයේ පිහිටා ඇති අතර වැඩබිම ආසන්නයේ පුද්ගලයින් පදිංචි නිවාස කිහිපයක් පිහිටා ඇත. එබැවින් වැඩබිමේ ශ්‍රමිකයින් වැඩබිම තුළ විවෘත මලපහ කිරීම්වලට යොමු වීමේ අවම සම්භාවිතාවක් පවතී.</p>	වැදගත්

<p>7.2.1.5 ප්‍රදේශයේ ජල අපවහන තත්වයට ඇතිවන බලපෑම</p> <p>මෙම ප්‍රදේශයෙහි මනා ජල අපවහන රටාවක් නොපවතී. පවත්නා පෘෂ්ටි හා උපපෘෂ්ඨීය ජල පරිවහන රටා මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට නැංවීමේදී සිදුවන අස්ථාවර බැවුම්වල හැඩය වෙනස් කිරීම, පස් ඉවත් කිරීම, පවත්නා ජල අපවහන වල හා පෘෂ්ටි ජලය ගලා යාමේ මාර්ගවල දිශාවන් වෙනස්වීම මගින් බාධාවන්ට ලක්විය හැක. එබැවින් හානි අවම කිරීමේ පියවර, ජල පරිවහනය වැඩිදියුණු කිරීම කෙරෙහි නාභිගත කල යුතු වේ. දිශාවන් වෙනස්වීම, කපන ලද හා ඉහළ යන උපපෘෂ්ටි ජල අපවහනය හේතුවෙන් වර්ෂා කාලය තුළ වැඩි ජල ධාරාවක් වැඩි වේගයකින් පහල බැවුම් ප්‍රදේශයට ගලා යාමක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එබැවින් වර්ෂා කාලයට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.2 පාරිසරික බලපෑම</p>	
<p>7.2.2.1 ශබ්දය හා කම්පන</p> <p>ඉදිකිරීම් අතරතුර යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිත කිරීමේදී ශබ්දය හා කම්පන ඇතිවිය හැකිය. ඉදිකිරීම් අතරතුර ඇතිවන කම්පන හා ශබ්දය හේතුවෙන් වැඩබිම් ප්‍රදේශය ආසන්නව පදිංචිකරුවන්ට අහිතකර බලපෑම් ඇති විය හැකි වන්නේ මීටර් 100ක බලපෑම් ප්‍රදේශයක් තුළ පදිංචිකරුවන් සිටින නිවාස පිහිටා ඇති බැවිනි. තවද දහවල් කාලය තුළ වාහන හා ඉදිකිරීම් උපාංග නිසා නිර්මාණය වන ශබ්ද මගින් වැඩබිම් ප්‍රදේශය ආසන්න පදිංචිකරුවන්ට නිවාස වල වැඩකටයුතු සඳහා බාධා ඇතිවිය හැක. එබැවින් මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් සැලකිය යුතු මට්ටමේ ශබ්ද මගින් සිදුවන බලපෑමක් වැඩබිම් ප්‍රදේශය ආසන්න පදිංචිකරුවන්ට සිදු වේ. මෙම මාර්ගයේ පදිකයන්ට හා වාහන වලින් ගමන් කරන පුද්ගලයන්ටද කම්පන හා ශබ්දය හේතුවෙන් බලපෑම් ඇති වේ.</p>	<p>ඉතා වැදගත්</p>
<p>7.2.2.3 පිපුරුම් සහ අන්තරායකර ද්‍රව්‍ය</p> <p>අස්ථාවර බැවුම් ප්‍රදේශයේ පාෂාණ කුට්ටි පවතින බැවින් පිපුරුම් හෝ පිපුරුම් ද්‍රව්‍ය භාවිතය අවශ්‍ය වේ. මෙය ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන්නන්ට, මාර්ගය භාවිත කරන්නන්ට හා ඉදිකිරීම් වල යෙදී සිටින සේවකයන්ට අවධානමක් වේ. මෙම ක්‍රියාවන් අස්ථාවර බැවුම් මත සිදුකරන බැවින් නිසි පරිදි පිපුරුම් ද්‍රව්‍ය භාවිත නොකිරීම හේතුවෙන් ගල් කැබලි මගින් අනතුරු සිදුවිය හැකි ඉඩකඩක් පවතී.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.2.4 වායු දූෂණ බලපෑම</p> <p>ඩිසල් එන්ජින් යෙදවීම, කඩා දැමීම්, ගිනි තැබීම්, ගබඩා කිරීම්, ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය, ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය හා විෂ ද්‍රව්‍ය සමග වැඩ කිරීම මගින් වායු දූෂණ බලපෑමක් ඇතිවිය හැකිය. ඉදිකිරීම් සිදු කිරීමේදී කොන්ක්‍රීට්, සිමෙන්ති, ලී, ගල් හා වැලි මගින් දුහුවිලි විශාල ප්‍රමාණවලින් උත්පාදනය වීම මගින් වායු දූෂණ බලපෑම ඉතා ඉහළ මට්ටමක පැවතිය හැකිය. යෝජිත ආපදා අවමකරණ ස්ථානය මාර්ගය ආසන්නයේ පිහිටා ඇති බැවින් වැඩබිම් ආසන්න පදිංචිකරුවන් හා මාර්ගයේ ගමන් ගන්නා මගීන් වායු දූෂණ බලපෑමට ලක්විය හැකිය.</p>	<p>ඉතා වැදගත්</p>
<p>7.2.2.5 සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ගැටලු</p> <p>වැඩබිම් ආශ්‍රිතව ජනනය වන කුණුරොඩු, ආහාර අපද්‍රව්‍ය සහ ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය අවිධිමත් කළමනාකරණය හේතුවෙන් මාර්ගය භාවිත කරන්නන්ට, ආසන්න පදිංචිකරුවන්ට සහ වැඩබිම් ශ්‍රමිකයින්ට අපහසුතා ඇතිවිය හැකිය. ඉදිකිරීම් කාලය තුළ විධිමත් කසල කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක නොවන්නේ නම් පාංශු දූෂණ කාරක සහ වෙනත් හානිකර පාරිසරික බලපෑම් ඇතිවිය හැකිය.</p>	<p>ඉතා වැදගත්</p>

7.2.3 පරිසර විද්‍යාත්මක බලපෑම	
<p>7.2.3.1 ශාඛ ව්‍යාප්තියට සිදුවන බලපෑම</p> <p>මෙමගින් භෞමික පරිසර පද්ධතියට සිදුවන බලපෑම අවම වන්නේ,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. බහුතර ව්‍යාපෘති කාර්යන් සිදුවන්නේ දැනටමත් අස්ථාවර වූ බැවුම් මතවේ 2. වාර්ෂික හෝ වර්ග වර්ග ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය තුළ පිහිට නැත 3. වනාන්තර ප්‍රදේශල අධික ජෛව විවිධත්වයක් සහිත ප්‍රදේශ හෝ අධි සංවේදී පරිසර තත්ත්වල මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් බලපෑමට ලක්වන ප්‍රදේශය තුළ පිහිටා නැත 4. වාසස්ථාන බණ්ඩනය අවම වේ 5. වැඩබිම් ආසන්න පරිසරයේ දක්නට ලැබෙන බොහෝ ශාඛ වර්ග ආවේණික, තර්ජනයට ලක්වූ හෝ ඡෛද්‍ය මගින් රතු දත්ත ලැයිස්තුවට ඇතුළත් කරන ලද හෝ ශාඛ නොවේ. <p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට නැංවීමේදී ගස් කැපීමට හෝ උගුල්ලා ගැනීමට අවශ්‍යතාවයන් මතු විය හැකි අතර එවැනි අවස්ථාවන් වලදී අදාළ අනුමැතියන් ලබා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. වටිනා ලී වර්ග පිලිබඳ මනා දැනුමක් සහිත පරිසර හා ආරක්ෂක නිලධාරියෙකුගේ නිසියාකාර අධීක්ෂණයක් සිදු නොවන්නේ නම් වටිනා ලී වර්ග දැනුවත්ව හෝ නොදැනුවත්ව පද්ධතියෙන් ඉවත් කිරීමක් සිදු විය හැක.</p>	අඩු වැදගත්
7.2.4 සමාජ ආර්ථික බලපෑම	
<p>7.2.4.1 භූමියට හා ඉදිරි සංවර්ධන ක්‍රියාවලීන් සඳහා ප්‍රවේශය අහිමි වීම</p> <p>මෙම අවධානම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය මාර්ගයෙන් අධික බැවුමක් සහිත ඉහල බැවුමෙහි සිදු කරනු ලබයි. නමුත් මෙම අදාළ භූමිය දැනටමත් පැවතිය යුතු තත්වය අවම වී ඇති භූමියක් බැවින් භූමියේ හිමිකරුවා වෙත ප්‍රවේශය අහිමි වීම පිළිබඳව හෝ වටිනා ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීම පිළිබඳ බලපෑමක් නොමැත. නමුත් අවධානම් අවම කිරීමේ පියවර මගින් ඉහල බැවුමෙහි ස්ථාවර භාවය ඉහල නංවනවා මෙන්ම ඉදිරියේදී ඇතිවිය හැකි අස්ථාවර වීම් මගින් භූමිය ආරක්ෂා වේ.</p>	නොවැදගත්
<p>7.2.2.2 කම්පන බලපෑම නිසා ගොඩනැගිලි වල මතු විය හැකි ඉරිතැලීම්</p> <p>කම්පන තත්ත්ව මගින් අස්ථාවර ප්‍රදේශය තුළ ඇති නිවාස වල ස්ථායීතාවයට බලපෑමක් ඇති විය හැක. ඉදිකිරීම් ක්‍රියාමාර්ග වලදී ආසන්නයේ පිහිට ඇති නිවාස වල ඉරිතැලීම් පෙන්නුම් විය හැකිය</p>	ඉතා වැදගත්
<p>7.2.4.2 වැඩබිම් ශ්‍රමිකයින් හා ප්‍රජාව අතර සම්බන්ධතා සහ ගැටුම් ඇතිවීම</p> <p>වැඩබිමට ආසන්න පදිංචිකරුවන් සමග වැඩබිම සඳහා යොදා ගනු ලබන ශ්‍රමිකයින් පොදු සම්පත් භාවිතයේදී ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් ඇතිවිය හැකිය. එවැනි ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් අවම වුවත් සිදුවීම් කිහිපයක් වුවද නොසලකා නොහැරිය යුතුය.</p>	වැදගත්
<p>7.2.4.3 කඳවුරු භූමිය සහ අනෙකුත් අවශ්‍යතා</p> <p>තාවකාලික කඳවුරු වැඩබිමට ආසන්නයේ ඉදිකරන්නේ නම්, සෂ්‍ය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරනය හා මලාපවහනය ගැටළුවක් වනු ඇත.</p>	ඉතා වැදගත්

<p>7.2.4.4 ඉදිකිරීම් අතරතුර බාහිර පුද්ගලයින් වැඩබිමට ප්‍රවේශ වීම</p> <p>ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා ඉහල අවධානම් මට්ටමක් සහිත යන්ත්‍ර සූත්‍ර: විදුම් උපකරණ හා හැරීම් උපකරණ භාවිත වන වැඩබිම තුළට මාර්ගය භාවිත කරන්නන් හෝ ආසන්න පදිංචිකරුවන් ප්‍රවේශ විය හැකිය. එබැවින් පළපුරුදු සේවකයන් පමණක් වැඩබිම තුළ ආරක්ෂිත වේ. බාහිර පුද්ගලයින් වැඩබිමට ප්‍රවේශ වීම හේතුවෙන් යන්ත්‍ර සූත්‍ර මගින් බරපතල තුවාල සහ අනතුරු සිදුවීමට හැකිය</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.4.6 වාහන තදබදයක් ඇතිවීම හා ඉදිකිරීම් ක්‍රියාවලීන් මගින් මහජනතාවගේ ආරක්ෂාව පවත්වා ගැනීම</p> <p>ඉදිකිරීම් සිදුකරන කාලය තුළදී නිතරම ගමන් ගන්නා යන්ත්‍රෝපකරණ, බර පටවන උපකරණ හා වාහන මෙන්ම බදු ගෙතියම ට්‍රැක් මගින් නිරතුරුවම මාර්ගයේ ගමන් කරන වාහන වලට බාධා ඇතිවිය හැක. ඉතා සීමිත ඉඩකඩක් තුළ බැවුමෙහි ඉදිකිරීම් යන්ත්‍ර භාවිතය සිදු වන බැවින් පාරෙහි ගමන් කරන පදිකයන්ද අධි අවදානම් තත්වයකට ලක් වේ. ඉදිකිරීම් භූමියේ සිට නැගෙනහිර පැත්තට වන්නට මාර්ගයෙහි අධික වංගුවක් පවතින බැවින් අධික වේගයෙන් මාර්ගයෙහි ගමන් ගන්නා වාහන වලට ඉදිකිරීම් භූමිය ඇත සිට දර්ශනය නොවීමේ අවධානමක් පවතින බැවින් අනතුරු සිදුවීමේ ඉහල ප්‍රවනතාවක් පවතී</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.4.7 ඉදිකිරීම් අතරතුර ශ්‍රමිකයින්ගේ ආරක්ෂාව</p> <p>වැඩබිම් ශ්‍රමිකයින් උඩ සිට වැටීමේ අනතුරුවලට ලක්වීමේ අවදානමක් ඇත. එමෙන්ම බැවුම අස්ථාවර වීම මගින් බරපතල තුවාල ඇතිවිය හැක. බැවුම අස්ථාවර වීමේ අවධානම ඉහල වන්නේ වර්ෂ කාලවලදී වේ. ඉතා සීමිත ඉඩකඩක් තුළ ඉදිකිරීම් යන්ත්‍ර භාවිතය සිදු කෙරේ. මෙම වැඩබිම තුළ ඉදිකිරීම් යන්ත්‍රෝපකරණ සහ රථවාහන අනතුරු ඇති වීමේ ඉහළ අවදානමක් පවතී. කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉදිකිරීම් සඳහා ළමා ශ්‍රමිකයින් යොදා ගතහොත් එය දැඩි අවදානම්කාරී හා අනතුරුදායී කටයුත්තක් බවට පත්වේ.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.4.8 මිනිසුන්ට ඉදිකිරීම් ස්ථානයට ඇතුළු වීමට හෝ ඒ හරහා යාමට ඇති අවශ්‍යතාව</p> <p>මෙම ස්ථානයෙහි සිදුවන ඉදිකිරීම් ක්‍රියාවලියට බර යන්ත්‍රෝපකරණ වාහන විදුලිය හා පිපුරුම් ද්‍රව්‍ය අවශ්‍ය වන අතර අනවසර ඇතුළුවන්නන් නිසා ඉතා බරපතල අවධානම් තත්වයක් ඇති වේ.</p>	<p>වැදගත්</p>

8. මූලික සෞඛ්‍ය හා ආරක්‍ෂණ ගැටළු: කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා සම්මත ගිවිසුම් අවශ්‍යතාවන්ට අමතරව විශේෂිත සෞඛ්‍ය හා ආරක්‍ෂණ නිර්දේශයන්

ශ්‍රීකයින් හට නිරන්තරයෙන් වාහන ගමන් කරන මාර්ගයක් ආසන්නව ඇති වැඩබිමක කටයුතු කිරීමට සිදුවන බැවින් මෙම වැඩබිමට අදාළව ශ්‍රීකයින්ගේ සෞඛ්‍ය හා ආරක්‍ෂණ ගැටලු පිළිබඳව දැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතුවේ. එබැවින් සෞඛ්‍ය හා ආරක්‍ෂණ ගැටලු ESMF හිදී අවධානයට ලක්කර ඇත. ඉදිකිරීම් වැඩබිම්වලදී ශ්‍රීකයින්ගේ ආරක්‍ෂණ අවශ්‍යතා විස්තර සහිතව ලංසු ලේඛනයේ හා 2003:5 වැඩකිරීමේ කොන්දේසි සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්‍ෂණ නිර්දේශයන්හි හා 2003:5 ආරක්‍ෂිත උපාංග සහ පැළඳුම් පිළිබඳ සවිස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

9. ළමා හා බලහත්කාර ශ්‍රමය

2003: වැඩකිරීමේ කොන්දේසි සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්‍ෂණ නිර්දේශයන් යටතේ 2003.3: හි ළමා හා බලහත්කාර ශ්‍රමය පිළිබඳව සවිස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

10. පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුව

10.1 නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

මෙම ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානය හේතුවෙන් නැවත පදිංචි කිරීමක් අවශ්‍ය නොවේ.

10.2 තාවකාලිකව ඉවත් කිරීම

ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානය ආසන්නව නිවාස පිහිටා ඇති බැවින් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් තාවකාලිකව නැවත පදිංචි කිරීමක් අවශ්‍ය විය හැකිය.

10.3 හානියට පත් ඉදිකිරීම් ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීම (අබලි ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම පිළිබඳව ඉඩම් හිමිකරුවන්ගේ නිර්දේශ ලබා ගැනීම)

හඳුනාගත් ස්ථානය ආශ්‍රිත ඉඩම්, පෞද්ගලික හිමිකම් සහිත ඉඩම් විමත් පුද්ගලයින් පදිංචි නිවාස ආසන්නව පිහිටා තිබීමත් හේතුවෙන් ඉදිකිරීම් ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීමේදී ඉඩම් හිමියන්ගෙන් විමසිය යුතු ය.

10.4 ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් දේපොළ හා භාවිතයන් අහිමි වීමට වන්දි ගෙවීම

ව්‍යාපෘතියට අදාළ ඉදිකිරීම් හේතුවෙන් යම් නිවාසයකට හානි සිදුවුවහොත් ඊට අදාළ වන්දි ලබා දීම අවශ්‍ය වේ.

10.5 මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සහ අධ්‍යාපනය - පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සඳහා අවශ්‍ය වේ

- i. බැඳුම් අස්ථායී වීමේ අවදානම පිළිබඳව ආසන්න ප්‍රදේශයේ පුද්ගලයින් විශේෂයෙන් ව්‍යාපෘති භූමියට ආසන්න ප්‍රදේශයට ප්‍රවේශ වන පුද්ගලයින් දැනුවත් කිරීම
- ii. ඉදිකිරීම් අතරතුර පවතින අවදානම පිළිබඳව මාර්ගය භාවිත කරන්නන් දැනුවත් කිරීම

10.6 පිරිසැලසුම් පදනම් කරගත් පාරිසරික සමාජයීය කළමනාකරණය

මෙම වැඩබිමෙහි පාරිසරික හා සමාජයීය සාධක මත පදනම්ව පහත සඳහන් පාරිසරික හා සමාජයීය පිරිසැලසුම් යෝජනා නිර්දේශ කරනු ලැබේ

වගුව 2 - පිරිසැලසුම් අදියරයේදී පාරිසරික සමාජයීය නිර්දේශ

පිරිසැලසුම් අවස්ථා	මෙම වැඩබිම සඳහා සලකා බැලිය යුතු මට්ටම
<p>i. ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සහ සම්පත් උපරිම උපයෝජනය කිරීමේ සැලසුම් වෘක්ෂලතාදිය ඉවත් කිරීම සහ වැඩුණු ගස් විශේෂ අවම වශයෙන් ඉවත් කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති විශේෂිත පිරිසැලසුම් සලකා බැලිය යුතුය. විශේෂිත ශාඛ හඳුනාගැනීමකදී එවැනි ශාඛ සංරක්ෂණය කිරීම පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කළ යුතුය</p>	ඉහළයි
<p>ii. වාසස්ථාන සහ සතුන්ගේ ගමන් මාර්ග යම් ඉදිකිරීමක් හේතුවෙන් විශාල ප්‍රදේශයක වන ව්‍යාප්තිය ඉවත් කිරීමට සිදු වන්නේ නම් සහ ඒ හේතුවෙන් සතුන්ගේ වාසස්ථාන හා ගමන් මාර්ග හෝ ගැඹුරු වාරි ඇළවල් වලට හෝ අවහිරයක් වන්නේ නම් ඒවා සඳහා සම්බන්ධක යෝග්‍ය ක්‍රම පිරිසැලසුම් සිදු කළ යුතුය.</p>	පහළයි/ සාමාන්‍යයි
<p>iii. ජල සම්පත් සංරක්ෂණය පෘෂ්ඨ සහ උපපෘෂ්ඨ ජලය ඉවත් කරන්නේ නම්, නිස්සාරණය කරන ජලය සාපේක්ෂව හොඳ තත්ත්වයේ පවතී. හොඳ තත්ත්වයේ පවතින සැලසුමක මෙම නිස්සාරණය කරන ලද ජලය වනසතුන්ට ප්‍රවේශ වීමට මෙන්ම පහත බැවුම් ප්‍රදේශයේ වෙසෙන ප්‍රජාවන්ට දිය නැමට සහ අනෙකුත් ගෘහාශ්‍රිත අවශ්‍යතා සඳහා මෙන්ම පානීය ජලය ලෙස ද ලබා ගත හැකි වන පරිදි යොදා ගත හැකිවේ එම ජනතාව මේ වන විට පානීය ජලය ගෙන එන්නේ ඔවුන්ගේ නිවෙස් වල සිට සැලකිය යුතු තරම් දුරින් පිහිටි ජල මූලාශ්‍ර වල සිට වේ</p>	පහළයි
<p>iv. ජලය සැපයීමේදී සිදුවන බාධාවීම් හානි අවම කරන ලද බැවුමෙහි ජලය තනි නිවසක් සඳහා හෝ ප්‍රජාවක් සඳහා ජල සැපයීමක් සිදුකරනු ලබන්නේ නම්, මෙම හානි අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් භූගත ජල මට්ටම පහල බැසීම නිසා ජල මූලාශ්‍රයට බලපෑමක් ඇතිවිය හැක. මෙවැනි අවස්ථාවන් වලදී සැලසුම් නිර්මාණය කිරීමේදී ජලය ලබා ගැනීමේ විකල්ප මූලාශ්‍ර ද ඇතුළත් කල යුතු වේ (තාවකාලික හෝ ස්ථිර)</p>	පහළයි
<p>v. සෞන්දර්යානුකූලව සැලසුම් නිර්මාණයේදී සැලකිය යුතු කරුණු සෞන්දර්යාත්මකව සංවේදී පරිසර තත්ත්ව සඳහා සැලසුම් නිර්මාණය කිරීමේදී ස්වභාවික පරිසරය සමග මුහු වන ගොඩනැගිලි පිළිබඳව සලකා බැලිය යුතු වන අතර දෘෂ්ටි දුෂණය අවම විය යුතු වේ. භූ නිර්මාණ වාස්තුවේදියෙකුගේ සේවය මෙවැනි සැලසුම් සඳහා ලබා ගැනීම සුදුසු වේ.</p>	බැවුම් ප්‍රදේශය සඳහා ඉහල වේ
<p>vi. හරිත පාරිසරික ලක්ෂණ සලකා බැලීම පිරිසැලසුම්කරණයේදී ස්වභාවික ක්‍රම පදනම්වූ අවදානම් අවමකරණ පියවරයන්, පරිසරයේ ජෛව විවිධත්වය සුරැකෙන පරිදි ශාඛ වර්ග භාවිතය, ආක්‍රමණික විශේෂ ඇතුළත් වීම වැළැක්වීම වැනි හරිත පාරිසරික ක්‍රමවේද සලකා බැලීම නිර්දේශ කෙරේ.</p>	ඉහළයි
<p>vii. සමාජයීය හා සංස්කෘතික ලක්ෂණ සංරක්ෂණය ප්‍රාදේශීය වශයෙන් පවතින සංස්කෘතික හා උරුමයන් එම පරිසර පද්ධතිය සමඟ අත්‍යන්ත සබඳතාවක් පෙන්නුම් කරයි. එබැවින් ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේදී එම ප්‍රාදේශීය සංස්කෘතික සහ සමාජයීය අභිලාෂයන් සලකා බැලීම සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ඒවා බලගැන්වීම සඳහා අවස්ථා සැපයීම සිදුකළ යුතු ය.</p>	පහළයි

<p>viii. ශ්‍රමිකයින්ගේ / මගීන්ගේ සහ ප්‍රජාවගේ ආරක්‍ෂාව ව්‍යාපෘති කටයුතු මාර්ගය ආසන්නව සිදු කරන බැවින් විශේෂයෙන් ඉදිකිරීම් අදියරයේදී වැඩබිම් ශ්‍රමිකයින් අනතුරුවලට ලක්වීමේ හැකියාව පවතී. ඉදිකිරීම් අනතුර බැවුම් අස්ථාවර වීම් සිදුවිය හැකි බැවින් වැඩබිම් ශ්‍රමිකයින්ට ආසන්න නිවාසවල පදිංචි පුද්ගලයින්ට සහ මාර්ගය භාවිත කරන්නන්ට අවදානමක් පවතී. එබැවින් ආරක්‍ෂිත තැනි (berms) සහ ආරක්‍ෂිත දැල් (Safety nets) වැනි ආරක්‍ෂිත ක්‍රමවේදයන් පිරිසැලසුම්කරණයේදී අවධානය යොමු කළ යුතු ය.</p>	<p>ඉහළයි</p>
<p>ix. පාංශු බාදන වැළැක්වීමේ ව්‍යුහයන් වර්ෂා කාලසීමාවන්හිදී බැවුමෙහි පාංශු බාදනය වීමේ හැකියාව ඉහළ මට්ටමක පවතී. ප්‍රදේශයේ සහ සීමාවක ගහෙහි ජලය දූෂණය වීම වැළැක්වීම සඳහා මෙම ජලය අසල ඇති වැසි ජල කාණු වෙත ගෙන යා යුතුය. එබැවින් පිරිසැලසුම්කරණයේදී පාංශු බාදනය වැළැක්වීම හා ජලය දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කළ යුතුය. මෙය පිරිසැලසුම්කරණ අදියරයේදී සලකා බැලිය යුතු අනිවාර්ය සාධකයකි.</p>	<p>ඉහළයි</p>
<p>X. අවම පශ්චාත් නඩත්තු සහ මෙහෙයුම් පිරිසැලසුම් නායයාම් හානි අවම කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී ජලාපවහන කළමනාකරණය සඳහා ගුරුත්වාකර්ෂණ කාණු වැනි උදාසීන ශිල්පීය ක්‍රම සලකා බැලිය යුතුය. කාණු අවහිර වීම වළක්වා ගැනීම සඳහා නිවැරදි නල විෂ්කම්භය, සිදුරු විෂ්කම්භය සහ නල ඇතිරීමේ කෝණ සලකා බැලිය යුතුය. අඩු නඩත්තු ව්‍යුහයන් සහ බාදන බලයට ඔරොත්තු දෙන සැලසුම්, අවසාදිත උගුල් පද්ධති ආදිය කාණු ජලය ස්වභාවික ධාරාවන් වෙත යොමු කිරීමට බලාපොරොත්තු වන්නේ නම් සලකා බැලිය යුතුය. ඉහළ කල්පැවැත්මක් සහිතව කාලගුණික තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දීම සඳහා ව්‍යුහයන් සඳහා භාවිතා කරන ද්‍රව්‍ය ප්‍රවේශමෙන් තෝරා ගත යුතුය. වානේ ව්‍යුහයන් භාවිතා කරන්නේ නම්, විබාදන වැළැක්වීමේ ශිල්පීය ක්‍රම විශේෂයෙන් සලකා බැලිය යුතුය.</p>	<p>ඉතා ඉහළයි</p>

10.7 ඉදිකිරීම් ක්‍රියාවලිය තුළ සිදුවන බලපෑම් අවම කිරීම

10.7.1 ඉදිකිරීම් අදියර තුළ පාරිසරික හා සමාජීය කළමනාකරණය සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අනුකූලතාව

පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් කළමනාකරණය කිරීම සහ අවම කිරීම සඳහා ගනු ලබන පියවර සාමාන්‍යයෙන් සියලු නායයෑම් අවදානම් අවමකිරීමේ ස්ථාන වලට පොදු වේග එසේම එවැනි බලපෑම් බොහෝ දුරට ඉදිකිරීම් සඳහා බලපෑම් එල්ල කරන බැවින් බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු කටයුතු කළ යුතු වේග මේ සඳහා ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් ඉදිකිරීම් අදියරයේදී පාරිසරික හා සමාජීය සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව (E & HS) කළමනාකරණයට අනුකූල වීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ අවධානය පිළිබඳ පුළුල් ලේඛනයක් සකස් කර ඇත. එම ලේඛනයෙහි මෙම ස්ථානයට අදාළ ප්‍රධාන කොටස් සහ එහි අදාලත්වය පිළිබඳ පහත වගුවේ දැක්වේ : වගුව 3*ග එය ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ලංසු ලේඛනයේ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුට අනුව ESMP යොමු අංකය	සංරචකය	ව්‍යාපෘතියට අදාළත්වය
2002. පාරිසරික හා සමාජයීය අධීක්ෂණය		
2002.2 1)	වැඩබිම තුළ ගබඩා කිරීම්	බෙහෙවින් අදාළ වේ (මාර්ගය භාවිත කරන්නන්, ආසන්න නිවාස)
2002.2 2)	ශබ්දය හා කම්පන	බෙහෙවින් අදාළ වේ (මාර්ගය භාවිත කරන්නන්, ආසන්න නිවාස)
2002.2 3)	ඉරිතැලීම් සහ ගොඩනැගිලිවලට සිදුවන හානි	බෙහෙවින් අදාළ වේ (ආසන්න නිවාස)
2002.2 4)	අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම	බෙහෙවින් අදාළ වේ (මාර්ගය භාවිත කරන්නන්, ආසන්න නිවාස)
2002.2 5)	අබලි ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම	බෙහෙවින් අදාළ වේ (මාර්ගය භාවිත කරන්නන්, ආසන්න නිවාස)
2002.2 6)	දුඹුවිලි පාලනය	බෙහෙවින් අදාළ වේ (මාර්ගය භාවිත කරන්නන්, ආසන්න පදිංචිකරුවන්)
2002.2 7)	ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය සහ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය	බෙහෙවින් අදාළ වේ (මාර්ගය)
2002.2 8)	ජලය	අදාළ වේ
2002.2 9)	ශාක හා සත්ත්ව විශේෂ	අදාළ වේ
2002.2 10)	භෞතික හා සංස්කෘතික සම්පත්	අදාළ නොවේ
2002.2 11)	පාංශු බාදනය	අදාළ වේ
2002.2 12)	පාංශු දූෂණය	අදාළ වේ
2002.2 13)	පස් හා වැලි ලබා ගැනීම	අදාළ වේ
2002.2 14)	පාෂාණ ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලි	අදාළ නොවේ
2002.2 15)	නඩත්තු වාහන සහ යන්ත්‍ර	අදාළ වේ
2002.2 16)	මහජනතාවට සිදුවන අවහිරතා	බෙහෙවින් අදාළ වේ (දුම්රිය මගීන්, ආසන්න නිවාසවල පදිංචිකරුවන්)
2002.2 17)	පොදු පහසුකම් සහ යටිතල පහසුකම්	බෙහෙවින් අදාළ වේ (නිවාස, දුම්රිය මාර්ගය)
2002.2 18)	පරිසර අලංකරණය	අදාළ වේ
2002-5. පාරිසරික අධීක්ෂණය	මූලික සමීක්ෂණය (වායු, ජලය, ශබ්දය, කම්පන, ඉරිතැලීම් පිළිබඳ සමීක්ෂණ)	ස්ථානීය විශේෂිත අධීක්ෂණ සැලැස්ම පරිශීලනය කරන්න
	ඉදිකිරීම් සිදුකරන අතරතුර සමීක්ෂණ (වායු, ජලය, ශබ්දය, කම්පන, ඉරිතැලීම් පිළිබඳ සමීක්ෂණ)	ස්ථානීය විශේෂිත අධීක්ෂණ සැලැස්ම පරිශීලනය කරන්න
	මෙහෙයුම් කාලසීමාව තුළ සමීක්ෂණ	ස්ථානීය විශේෂිත අධීක්ෂණ සැලැස්ම පරිශීලනය කරන්න
	වාර්තා පවත්වාගෙන යාම	අදාළ වේ
2003. සේවා කොන්දේසි සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව		
2003.2	ආරක්ෂාව පිළිබඳ සංවිධානකරණය සහ සන්නිවේදනය	බෙහෙවින් අදාළ වේ (බර යන්ත්‍රෝපකරණ)
2003.3	ආරක්ෂාව පිළිබඳ සංවිධානකරණය සහ සන්නිවේදනය	අදාළ වේ
2003.4	ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාර ශ්‍රමය	බෙහෙවින් අදාළ වේ

2003.5	ආරක්‍ෂාව පිළිබඳ වාර්තා සහ අනතුරු දැනුම් දීම	බෙහෙවින් අදාළ වේ
2003.6	ආරක්‍ෂිත උපකරණ සහ ඇඳුම්	බෙහෙවින් අදාළ වේ
2003.7	ආරක්‍ෂාව පිළිබඳ නිරීක්‍ෂණය	බෙහෙවින් අදාළ වේ
2003.8	ප්‍රථමාධාර පහසුකම්.	බෙහෙවින් අදාළ වේ
2003.9	සෞඛ්‍ය සහ ආරක්‍ෂිත තොරතුරු සහ පුහුණුව	අදාළ වේ

අදාළ වේ: සෑම ව්‍යාපෘති වැඩබිමකටම අදාළව භාවිත කළ යුතු පොදු ESMP ලෙස මෙම කොටසින් දැක්වේ.

බෙහෙවින් අදාළ වේ: ආපදා අවදානම අවමකරණ ස්ථානයට අදාළව සකස් කරන ලද ESMP ට අනුකූල වන පරිදි පාරිසරික ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීමට කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් දැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතුය.

අදාළ විය හැකි: ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන කාලසීමාව ESMP හි පුරණ අවශ්‍යතා සඳහා මෙය අදාළ විය හැකිය.

අදාළ නොවේ: ස්ථානයේ ස්වභාවය මත මෙම කොටස් අදාළ නොවිය හැකිය.

වෛකල්පිත: අවශ්‍යතාවකදී භාවිත කළ හැකිය.

ස්ථානීය විශේෂිත අධීක්‍ෂණ සැලැස්ම: මෙම සැලැස්ම තුළ පවත්නා අධීක්‍ෂණ කටයුතු සිදු කිරීමට කොන්ත්‍රාත්කරු බැඳී සිටී.

පරිශීලනය කරන්න: ESMP ක්‍රියාත්මක කිරීමට කොන්ත්‍රාත්කරුගේ වගකීම

10.7.2 ස්ථානීය විශේෂිත අවදානම් අවමකරණය

ඉදිකිරීම් කාලයේදී ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත ස්ථානීය විශේෂිත අවදානම් අවමකරණ පියවර පහත දැක්වේ.

වගුව 4 - ස්ථානීය විශේෂිත ES & HS අවමකරණ පියවරයන්

අවදානම් අවමකිරීමේ සංරචක	ව්‍යාපෘති අදියර	වගකීම
<p>i. රථවාහන කළමනාකරණය සහ ආරක්‍ෂාව</p> <p>දිවා හා රාත්‍රී කාලයේ රථවාහන කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කළ යුතුය මෙම ස්ථානය ප්‍රධාන මාර්ගයක් ආසන්නයේ පිහිටා ඇති බැවින් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ එකඟතාව මත මෙම රථවාහන කළමනාකරණ ක්‍රමවේදය සකස් කළ යුතුය. ඒ තුළ අනතුරු ඇඟවීමේ සංදාල ස්ථීර හා පුහුණු මුරකරුවෙක්, අවදානම් තත්ත්ව සහ මාර්ග බාධක පෙන්වුම් කරන ලුම්නස් සංදා පුවරු සහ රාත්‍රී ලාම්පු වැනි දෑ ඇතුළත් කිරීම දැඩිව නිර්දේශ කෙරේ.</p>	ඉදිකිරීම් අදියර	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු • PMU • මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
<p>ii. මූලික සෞඛ්‍ය හා ආරක්‍ෂණ ගැටලු</p> <p>වැඩබිමෙහි සේවකයින්ට ඉහළ අවදානම් තත්වයන් යටතේ වැඩ කිරීමට සිදුවන බැවින්, සේවා කොන්දේසි සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්‍ෂාව පිළිබඳ ESMP හි කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වගකීම පිළිබඳ 2003 වගන්තියේ දක්වා ඇති නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. විධිමත් සංවිධාන හා නියාමන ක්‍රමවේදයක් යටතේ මෙම නිර්දේශ දැඩි අවදානයකින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය</p> <p>i. ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට පූර්වයෙන් විශේෂිත වෘත්තීමය සෞඛ්‍ය හා ආරක්‍ෂණ කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කළ යුතුය.</p> <p>ii. සම්මත ශ්‍රමික ආරක්‍ෂණ ක්‍රමවේද යොදා ගැනීම</p> <p>iii. සපත්තල හිස් ආවරණල ආරක්‍ෂිත ඇඳුම්, ඇස් ආවරණ, ගිනි නවීම් උපකරණ වැනි පුද්ගලික ආරක්‍ෂණ උපාංග සැපයීම</p>	ඉදිකිරීම් අදියර	<ul style="list-style-type: none"> • PMU • කොන්ත්‍රාත්කරු

<p>iv. ශ්‍රමිකයින් සඳහා පුහුණු හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම</p> <p>v. ප්‍රධාන ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට පූර්වයෙන් උපද්‍රව අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම සහ හඳුනාගත් උපද්‍රව සඳහා ප්‍රමාණවත් අවදානම් අවමකරණ පියවර සැලසුම් කිරීම</p> <p>vi. ආසන්නයේ බලර කුඩ පවතින්නේ නම් ශ්‍රමිකයින් සඳහා ආරක්ෂිත ඉවත් වීමේ ස්ථානයක් අනිවාර්ය වේ.</p> <p>vii. වර්ෂා කාලයේදී අස්ථායී බැවුම් ප්‍රදේශය දැඩි අවදානම් විය හැකි බැවින් ප්‍රමාණවත් කාලසීමාවක් ඉදිකිරීම් කටයුතු නොකළ යුතුය</p> <p>viii. කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් වැඩබිම් ශ්‍රමිකයින් සඳහා කාවකාලික සනීපාරක්ෂක පහසුකම් ලබා දිය යුතු ය</p>		
<p>iii. අමුද්‍රව්‍ය හෝ යන්ත්‍රෝපකරණ ප්‍රවාහනය කිරීම</p> <p>කිසියම් අමුද්‍රව්‍යක් හෝ යන්ත්‍රෝපකරණයක් දුම්රිය මාර්ගය දිගේ ප්‍රවාහනය කිරීමට පෙර මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ/ පළාත් පාලන ආයතනයෙහි බලයලත් නිලධාරියාගෙන් දැනුවත් කිරීම් හා අවසර ලබා ගැනීම සිදු කළ යුතු වේ</p> <p>මාර්ගය භාවිත කරන්නන් හා සේවකයන් මෙම අමුද්‍රව්‍ය හෝ යන්ත්‍රෝපකරණ ප්‍රවාහනය කිරීම පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම් කළ යුතු වේ</p>	<p>වැඩබිම සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
<p>iv. ආරක්ෂිත ඉදිකිරීම් / සංඥා පුවරු</p> <p>ඉදිකිරීම් අදියරේදී ඉහළ බැවුම් ප්‍රදේශවලින් කම්කරුවන් වැටීමේ අවදානම වැළැක්වීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂිත වැටවල් ස්ථාපිත කළ යුතුය.</p> <p>විවිධ හේතූන් මත (පදිකයින් සහ පදිංචිකරුවන් යනාදිය) මහජනතාව විසින් මාර්ගය භාවිතාවට ගන්නා බැවින් බැවුම් ප්‍රදේශයේ පාර අයිතේ ගල් පෙරළීමේ අවදානම දැක්වෙන අනතුරු ඇඟවීමේ පුවරු ප්‍රදර්ශනය කළ යුතුය. වර්ෂා කාලවලදී අවදානම වැඩි බැවින් ව්‍යාපෘති නොමැති කාලසීමාව තුළද ආරක්ෂිත සංඥා පුවරු ප්‍රදර්ශනය කිරීම අනිවාර්ය වේ</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> PMU කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>v. ඉදිකිරීම් අතරතුර පාංශු බාදන බලපෑම අවම කිරීම</p> <p>වර්ෂා කාලසීමාවන්හිදී වැඩබිම එළි පෙහෙළි කිරීම, බැවුම් නැවත සකස් කිරීම සහ සුන්බුන් ඉවත් කිරීම වැනි කාර්යන්වල නොයෙදීම දැඩිව නිර්දේශ කෙරේ. එබැවින් ඉහළ බැවුම් අවදානම් අවමකරණ කටයුතු වියලි කාල සීමාවන්හිදී පමණක් සිදු කිරීමට සහ වර්ෂා කාල සීමාවන්හිදී අස්ථායී බැවුම් එවැනි කටයුතු සිදු නොකිරීමට දැඩිව නිර්දේශ කෙරේ. මේ පිළිබඳව ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් අදියරයේදී අවධානය යොමු කළ යුතුය. බැවුම් සකස් කිරීමේදී ඇති වූ සුන්බුන් හේතුවෙන් කාණු පද්ධති පිරී යාම වැළැක්වීමට රොන්මඩ් තැන්පතු හඳුන්වා දිය යුතු ය</p>	<p>වැඩබිම සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> PMU කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>vi. ව්‍යාපෘති කටයුතු සැලසුම් කිරීම</p> <p>මියනවට මාර්ගය ආසන්නයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු කිරීමට සිදුවන බැවින් මාර්ගයේ රථවාහන ගමනාගමනයට අවහිර නොවන පරිදි ඉදිකිරීම් කටයුතු කළමනාකරණය කිරීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉතා සුපරීක්ෂාකාරීව සැලැස්මක් සකස් කළ යුතුය. එම සැලැස්ම තුළ ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම, රථ වාහන නැවැත්වීම, කොන්ක්‍රීට් මිශ්‍ර කිරීම සහ පිරිසිදු කිරීමේ කටයුතු වැනි දෑ සඳහා සුරක්ෂිත හා වැඩබිමෙහි ඉඩ පහසුකම් උපරිම කාර්යක්ෂම උපයෝජනය වන පරිදි සුපරීක්ෂාකාරී තෝරා ගැනීම් සිදු කළ යුතුය.</p>	<p>වැඩබිම සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>vii. ආක්‍රමණික විශේෂිත</p> <p>ආක්‍රමණික ශබ් භාවිතයෙන් පාංශු බාදනය වැළැක්වීමේ ව්‍යුහයන් භාවිත නොකළ යුතු ය. ප්‍රදේශයේ ඇති ආවේණික ශබ් ඒ සඳහා</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> කොන්ත්‍රාත්කරු

<p>භාවිත කළ යුතු ය. ස්වභාවික ක්‍රම මගින් පාංශු බාදනය වැළැක්වීමේ ව්‍යුහයන් සඳහා ශාඛ භාවිත කිරීමේදී අදාළ බලධාරීන්ගේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ය.</p>		
<p>viii. ශබ්දය හා කම්පන පාලනය</p> <p>වැඩබිම තුළ යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිත කිරීමේදී ශබ්දය හා කම්පන ඇතිවිය හැකිය. මෙම යන්ත්‍රෝපකරණ තුළින් ඇතිවන ශබ්දය හා කම්පන අවට පරිසරයට සහ ආසන්න පිහිටි නිවාසවල පදිංචිකරුවන්ට අහිතකර බලපෑම් ඇතිකළ හැකිය. එබැවින් ල කම්පන ජනනය කරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් සම්මත කම්පන මට්ටම් තුළ සිදු කළ යුතු අතර කම්පන හේතුවෙන් නිවාස ගොඩනැගිලි ව්‍යුහයන්ට හානි සිදු නොවිය යුතුය. නිවෙස්වල පවතින ඉරිතැලීම් පිළිබඳව පූර්ව සමීක්ෂණක් සිදු කළ යුතු අතර ඉදිකිරීම් අතරතුර සහ පසුව නැවත සමීක්ෂණ සිදු කළ යුතුය. ඉදිකිරීම් කටයුතු හේතුවෙන් යම් ගොඩනැගිල්ලකට හානි සිදුවුවහොත් ඊට සුදුසු වන්දි මුදලක් ලබා දිය යුතුය</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>ix. ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම</p> <p>ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේදී කොන්ත්‍රාත්කරු විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ යුතුය. මෙම වැඩබිම දෙහිඹවිට - දැරණියගල මාර්ගය ආසන්නව පිහිටා ඇති අතර ආසන්නව නිවාස පිහිටා ඇත. එබැවින් අපද්‍රව්‍ය ජනනය වන්නේ නම් ඒවා වැඩබිම තුළ සෝදා හැරීම නොකළ යුතු අතර වැඩබිම තුළ විධිමත්ව ගබඩා කර PMU විසින් අනුමත කරනු ලබන ක්‍රමවේදයක් හරහා ඒවා බැහැර කළ යුතුය. ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය ගෙවතු වලට හෝ ලිංවලට බැහැර කිරීම නොකළ යුතු ය .</p> <p>වාහන සහ යන්ත්‍රෝපකරණ නඩත්තු කිරීමේදී භාවිතා කරන ලද තෙල්, ලිහිසි තෙල්, පිරිසිදු කිරීමේ ද්‍රව්‍ය ආදිය රැඳවුම් ටැංකිවල එකතු කර විශේෂිත තෙල් ප්‍රතිචක්‍රීකරණ සමාගමක් මගින් අනුමත අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය ස්ථානයකට බැහැර කිරීම සඳහා එම ස්ථානයෙන් ඉවත් කළ යුතුය.</p> <p>රැකියා ස්ථානයේ රසායනික උපද්‍රව්‍ය හඳුනාගෙන ඒවාට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට කම්කරුවන් සුදානම් කිරීම සඳහා සුදුසු සන්නිවේදන සහ පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.</p>	<p>වැඩබිම සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>x. දුහුවිලි සහ වායු දූෂණය පාලනය කිරීම</p> <p>හඳුනාගත් ස්ථානය ආසන්නව නිවාස පිහිටා ඇත. එබැවින් ඉදිකිරීම් අතරතුර දුහුවිලි කොටස් ජනනය වන්නේ නම් ආසන්න පදිංචිකරුවන්ට අහිතකර බලපෑම් එල්ල විය හැකිය. එසේම වැඩබිම ආසන්නයෙන් ගමන් කරන මගීන් හා පදිකයින් ද මෙහි බලපෑමට ලක්විය හැකිය. අධික ලෙස දුහුවිලි අංශු නිකුත් වන අවස්ථාවන්හිදී විශේෂිත ආවරණ මගින් ඒවා පිටතට යාම වැළැක්විය යුතුය</p>	<p>වැඩබිම සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>xi. ඉදිකිරීම් සඳහා ජලය</p> <p>ඉදිකිරීම් සඳහා ජලය ලබා ගැනීම සිදු කළ යුත්තේ අනුමත ස්ථානවලින් පමණි .</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>xii. ගෙවතු පද්ධතියට බලපෑම</p> <p>මෙම ප්‍රදේශයේ පදිංචිකරුවන්ගේ ගෙවතු පිහිටා ඇත්තේ හානි අවම කිරීමේ ස්ථානයට සමීපවය. මෙම වෘක්ෂලතාදියට බාධාවක් නොවන ලෙස ගමන් කරන වාහන, වාහන නැවැත්වීමේ ස්ථාන, ද්‍රව්‍ය බැහැර</p>	<p>වැඩබිම සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු

කිරීම් ආදියට සිදුකිරීමට කොන්ත්‍රාත්කරු අවධානය යොමු කළ යුතුය.		
xiii. වැඩකරන කාලයල අභිතකර කාලගුණික තත්ත්වයන් යටතේ සහ දුර්වල ආලෝකය යටතේ වැඩ කිරීම ඉදිකිරීම් කටයුතු දිවා සහ රාත්‍රී කාලයේ සිදු කළ හැකිය. ආරක්‍ෂක හේතු මත මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ සහ ප්‍රදේශයේ පොලිස් ස්ථානයේ එකඟතාව අනුව සවස 6න් පසුවත් මෙම ව්‍යාපෘති භූමියට අදාළ ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කළ හැකිය .	ඉදිකිරීම් අදියර	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු • මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
xiv. පොදු සේවා පහසුකම් වෙත සිදුවන බලපෑම ඉදිකිරීම් කටයුතු හේතුවෙන් හානියට පත්විය හැකි දුරකථන සන්නිවේදන, විදුලි සහ ජල සැපයුම් පද්ධති ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භයට ප්‍රථමව වෙනත් ස්ථානයක ස්ථාපිත කළ යුතුය .	ඉදිකිරීම් අදියර	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
xv. සේවක වර්ගයා ධර්ම පද්ධතිය කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් යෝග්‍ය සේවක වර්ගයා ධර්ම පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම මගින් වැඩබිම් සේවකයින් සහ ආසන්න ප්‍රජාව අතර ගැටුම් ඇතිවීම වැළැක්විය යුතුය. ස්නානය වැනි පොදු පහසුකම් භාවිත කරනු ලබන අවස්ථාවලදී ගම්වාසීන් හා වැඩබිම් ශ්‍රමිකයින් අතර ගැටුම් ඇති වීම වැළැක්වීමට කටයුතු කළ යුතු ය.	ඉදිකිරීම් අදියර	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
xvi. මිනිසුන්ට අවදානම් අවම කිරීම් ස්ථානයට ඇතුළු වීමට හෝ ඒ හරහා යාමට අවශ්‍යතා මතු වීම කොන්ත්‍රාත්කරුගේ පූර්ණ කාලීන මුරකරුවන් විසින් දැනුවත් කිරීම, අනතුරු ඇඟවීමේ සලකුණු සහ දැනුවත්කිරීම් පැවැත්වීම මගින් අවදානම් අවම කිරීම් ස්ථානයට ඇති විය හැකි අනවසර ප්‍රවේශය වැළැක්විය යුතුය.	ඉදිකිරීම් අදියර	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු

10.7.3 වැඩබිම සඳහා වන අධීක්‍ෂණ අවශ්‍යතා

පහත දැක්වෙන අධීක්ෂණ සැලැස්ම ඉදිකිරීම් අදියරයේදී මෙම වැඩබිමට විශේෂිත වූ අධීක්ෂණ සැලැස්මකි. මීට අමතරවල කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ ESMP සඳහා ඇති අනනුකූලතාව දක්වා ඇති අධීක්ෂණ ක්‍රියා පටිපාටිය ඒ ආකාරයෙන්ම ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත ESMP ක්‍රියාපටිපාටිය ලංසු ලේඛනයේ සඳහන් කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. ESMP සඳහා වන පිරිවැය වෙනම ගෙවුම් අයිතමයක් ලෙස දැක්වීමට අවශ්‍ය වේ. තෝරාගත් ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ ක්‍රමවේද පිළිබඳ ප්‍රකාශනය තෝරාගත් ඉදිරිපත් කිරීමට අපේක්ෂා කරන අතර PMU විසින් එය අනුමත කිරීම අවශ්‍ය වේ

වගුව 5 - ඉදිකිරීම් අදියර සඳහා පාරිසරික හා සමාජයීය අධීක්ෂණ යාන්ත්‍රණය

අධීක්ෂණ අවශ්‍යතාව	පරාමිතීන්	අධීක්ෂණය කළ යුතු වාර ගණන
i. මූලික අධීක්ෂණය	ජලයේ ගුණාත්මකභාවය	එක්වරක් *
	ආසන්න නිවාසවල ඉරිතැලීම් පිළිබඳ පූර්ව සමීක්ෂණය	එක්වරක් *
	භූමිය මත සිදුවන කම්පන	එක්වරක් *

	වාතාශ්‍රයේ ගුණාත්මක භාවය: විශේෂිත සාධක	එක්වරක් *
	වැඩබිම් ශබ්ද මිනුම් කිරීම	එක්වරක් *
ii. ඉදිකිරීම් අතරතුර	ජලයේ ගුණාත්මකභාවය	ජලයේ ගුණාත්මක භාවය අඩුවීමක් දක්නට ලැබුනහොත්
	ආසන්න නිවාසවල ඉරිතැලීම් පිළිබඳ පූර්ව සමීක්ෂණය	ඉදිකිරීම් අතර තුර සැලකිය යුතු වැඩි විමක් සිදුවන්නේ නම් පමණක්**
	භූමිය මත සිදුවන කම්පන	භූ විදුම්, භූ කැණීම් හෝ කම්පන ජනනය වන අනෙකුත් කටයුතු සිදු කරන විට*
	ඉදිකිරීම් ශබ්දය	අධික ශබ්දය නිකුත් වන අවස්ථාවලදී මාසයකට වරක්*
	විශේෂිත අවස්ථාවලදී වාතාශ්‍රයේ ගුණාත්මක භාවය:	වායු දූෂණය සිදුවිය හැකි අවස්ථා වල
iii. රථවාහනවලින් සිදු කරන විමෝචන	* ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණ හැර අනෙකුත් සියලුම සංරචකයන් අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා මධ්‍යම පාරිසරික අධිකාරියේ ලියාපදිංචි කර ඇති තරඟකාරී ස්වාධීන අධීක්ෂණ ආයතනයක්	
iv. අධීක්ෂණ නියෝජිතයන්	** ඉරිතැලීම් පිළිබඳ සමීක්ෂණ සිදු කිරීම සඳහා PMU හි ලියාපදිංචි නියෝජිතයන් විසින් සිදු කළ යුතුයි	
v. වාර්තා කිරීමේ අවශ්‍යතා	ඇළ මාර්ගවල ජලයේ ගුණාත්මක භාවය - CEA විසින් පළ කරන ලද 2019 අංක 01 දරණ ස්වභාවික ජලයේ ගුණාත්මක භාවය පිළිබඳ සම්මතයන් සමග සන්සන්දනය කිරීම ගොඩනැගිලිවල ඉරිතැලීම් පිළිබඳ මූලික සමීක්ෂණය - වෘත්තීය වාර්තා භූමියේ කම්පන තත්ත්ව - යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතය, ඉදිකිරීම් කටයුතු සහ රථවාහන ධාවනය මගින් භූමිය මත ඇතිවන කම්පන පිළිබඳ CEA විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති අතුරු සම්මතයන් පසුබිම් ශබ්ද මිනුම් කිරීම - 1996 මැයි 23 දිනැති අංක 924.1 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය - CEA වායු ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ කරුණු - ජාතික වායු ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ සම්මතයන් දැක්වෙන 2008 අගෝස්තු 15 දිනැති අංක 1562/22 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය- ශ්‍රී ලංකා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	

11. මහජනතාව සහ ව්‍යාපෘති පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීම - පවත්වන ලද හෝ පැවැත්වීමට නියමිත මහජන දැනුවත් කිරීම්

11.1. මහජනතාව දැනුවත් කිරීම

ස්ථානීය පරීක්ෂාවේදී, ආපදා අවම කිරීමේ ස්ථානයට සම්පව ජීවත් වන පදිංචිකරුවන්ගෙන් අදහස් ලබා ගන්නා ලදී. ඔවුන් තමන්ගේම ඉඩම්වල (පුද්ගලික අයිතියේ) තම නිවස ඉදිකර ඇත. නායයෑම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සහ අරමුදල් සම්පාදනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණය පිළිබඳව තමන් දන්නා බව අවම කිරීමේ ස්ථානයේ සිටින සී. එස්. නිල්මිණි මහත්මිය ප්‍රකාශ කළාය. නිවැසියන් ව්‍යාපෘතිය සඳහා පූර්ණ සහයෝගය ලබා දීමට දීමට තම කැමැත්ත ප්‍රකාශ කරන ලදී.

11.2 පාර්ශවකරුවන් ආයතනික දැනුවත් කිරීම්

නායයාම් හානි අවම කිරීමේ භූමියෙන් කොටසක හිමිකාරීත්වය උඩපොළ වතුයායට වේ. එම නිසා වතු අධිකරීතුමාව දැනුවත් කරන ලද අතර එහිදී ඔහුගේ ප්‍රකාශයට අනුව නායයෑම් ආපදා අවදානම් අවමකරණ ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව ඔවුන් දැනුවත්ව සිටින බව හා ඔවුන් විසින් විසින් මෙම ව්‍යාපෘතියට සිය කැමැත්ත සහ උපරිම සහයෝගය ලබා දෙන බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. නමුත් ඉදිකිරීම් ආරම්භ කිරීමට ප්‍රථමයෙන් උඩපොළ වතු යායෙන් අවසර හා කැමැත්ත ලබා ගත යුතු බව දන්වන ලදී.

12. ශ්‍රී ලංකා ජාතික සෞඛ්‍ය අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද කොවිඩ් - 19 වෛරසය වැළැක්වීමේ පියවර

කොවිඩ් 19 වෛරස් ආසාදනය ලොව මුළුමනින්ම තුරන් කර නොමැත. එබැවින් මෙම වෛරසය ව්‍යාප්ත වීම වැළැක්වීමට/ පාලනය කිරීමට සහ යම් වෛරස් ආසාදන තත්වයක් හඳුනා ගැනීමේදී කලබලයට පත්වීම වැළැක්වීමට සියළුම කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් කොවිඩ් - 19 පූර්ව සූදානම් වීමේ සැලැස්මක් සකස් කළ යුතු අතර 2021 ජනවාරි මස CIDA ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද "කොවිඩ්-19 හා ඩෙංගු සඳහා වන සෞඛ්‍ය හා ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩිදියුණු කිරීමේ මාර්ගෝපදේශය, ඉදිකිරීම් කට්ඨාන්තය සඳහා වන CIDA සෞඛ්‍ය මාර්ගෝපදේශය (4වන සංශෝදනය)"

13. නිෂ්කාශන, විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව, එකඟතාව සහ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ආයතනයන්හි අනුමැතිය ලබා ගැනීම

වගුව 6 - නිෂ්කාශන, විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව එකඟතාව සහ අනුමැතිය

අවශ්‍යතාව/ අනුමත කිරීම/ ආයතනය	ව්‍යාපෘතියට අදාළත්වය
13.1 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	
දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ අනුමැතිය	ව්‍යාපෘති යෝජනාව ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයා සහ දිස්ත්‍රික්කයේ අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් සහභාගී වන දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන සම්බන්ධීකරණ කමිටුවට ඉදිරිපත් කර අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ය. මෙම කමිටුවේදී PMU හි නිලධාරියෙකු විසින් ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව සහ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳවත් එහිදී ඇතිවන පාරිසරක හා සමාජීය ගැටලු ඇතුළු කරුණු පිළිබඳවත් සාකච්ඡා කරනු ලැබේ. මෙහිදී වැඩි අවධානයක් යොමු වන ගැටළු පිළිබඳව ESMP හිදී පැහැදිලි කරනු ලැබේ. මෙම කමිටුවේදී ගනු ලබන තීරණ සහ නිර්දේශ පිළිබඳව ESMP හිදී සලකා බලනු ලැබේ.
සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය	දැරණියගල ප්‍රාදේශීය සභාවේ සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම
13.2 ව්‍යාපෘතියට අදාළ රජයේ/ඉඩම් හිමියන්ගේ අනුමැතිය	
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	1951 අංක 25 දරණ පාංශු සංරක්ෂණ පනත මගින් කැඟල්ල දිස්ත්‍රික්කය සංවේදී කලාපයක් ලෙස නම් කර ඇති බැවින් දිස්ත්‍රික් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ එකඟතාව ලබා ගත යුතු ය.
වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව/ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	රක්ෂිත වනාන්තර හෝ වනජීවී වාසස්ථාන නොපවතින බැවින් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම අවශ්‍ය නොවේ.
භූ විද්‍යා හා පතල් කැනීම් කාර්යාංශය	පාෂාණ, ඛනිජ වැනි ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට, ප්‍රවාහනයට සහ ඉවත් කිරීමට අනුමැතිය ලබා ගැනීම (අවශ්‍ය නම් පමණක්)
දැරණියගල ප්‍රාදේශීය සභාව	අපද්‍රව්‍ය සහ කොළරොඩු බැහැර කිරීම සඳහා දැරණියගල ප්‍රාදේශීය සභාවෙන් අනුමැතිය ලබා ගැනීම
ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා විදුලි බල සැපයුම ලබා ගැනීමට ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයෙන් අනුමැතිය ලබා ගැනීම
13.3 ඉඩම් හිමිකාරිත්වයෙන් කැමැත්ත / විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව / නිත්‍යානුකූල ගිවිසුම	

ඉඩම් හිමිකරු (පෞද්ගලික සහ උඩපොළ වැවිලි හිමිකරු)	ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීමට, ඉඩමට ප්‍රවේශ වීමට, ඉදිකිරීම් කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ දිගුකාලීන නඩත්තු කටයුතුවල නිරත වීමට කිසිදු විරෝධයක් නොදක්වන බවට ඉඩම් හිමියා සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය අතර නීත්‍යානුකූලව ගිවිසුමක් අත්සන් කෙරේ.
--	--

වගුව 7 - අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා යෝජිත (තාවකාලික) කාල රාමුව

අනුමැතිය ලබා ගැනීම	මාසය 01				මාසය 02			
	සතිය 01	සතිය 02	සතිය 01	සතිය 02	සතිය 01	සතිය 02	සතිය 01	සතිය 02
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම ව්‍යාපෘති විස්තර භාරදීම ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම ගැටලු නිරාකරණය කර ගැනීම අනුමැතිය	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය ව්‍යාපෘති විස්තර භාරදීම ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම ගැටලු නිරාකරණය කර ගැනීම අනුමැතිය		_____	_____	_____				
මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම ව්‍යාපෘති විස්තර භාරදීම ගැටලු නිරාකරණය කර ගැනීම අනුමැතිය		_____	_____	_____	_____			
අනෙකුත් අනුමැතීන් ලබා ගැනීම GSMB	_____	_____						
ඉඩම් හිමිකරුවන්ගේ එකඟතාවය/විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව	_____							

14. මෙම ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධ අභියාචනා සලකා බැලීමේ යාන්ත්‍රණය

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් බලපෑමට ලක්වන ආසන්න නිවාසවල පදිංචිකරුවන්, කාර්ය මණ්ඩලය, දෙහිඹවිට - දැරණියගල මාර්ගය භාවිත කරන්නන් වැනි පාර්ශවයන්ගේ අභියාචනා සලකා බැලීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් සැකසීම PMU හි වගකීමකි; (අභියාචනා සඳහා සහන සැලසීමේ යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ වැඩසටහන් රාමුව යටතේ නිර්දේශිත ක්‍රමවේදය පරිශීලනය කරන්න)

සමාජීය සහ පාරිසරික ගැටළු සම්බන්ධ සියලුම පැමිණිලි වාචිකව/දුරකථනයෙන් හෝ ලිඛිතව පහත පුද්ගලයා/ස්ථානය වෙත එවීමට හැකිය.

- ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ/ RLVMMMP
 දුරකථනය : +94 112 559 869
 ෆැක්ස් : +94 112 502 611
 විද්‍යුත් තැපෑල : pd.rlvmmmp@gmail.com
 වෙබ් අඩවිය : rlvmmmp.lk
- දිස්ත්‍රික් නිලධාරී/ ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය (NBRO) හෝ
- වැඩබිම් නිලධාරී/ RLVMMMP

- මාර්ගගත අභියාචනා සලකා බැලීමේ යාන්ත්‍රණය (<https://rlvmmo.lkgrms>)

15. ව්‍යාපෘති තොරතුරු නිකුත් කිරීම

පහත දැක්වෙන ආයතන සහ සංවිධාන වෙත අවම වශයෙන් පහත වගුවෙහි දක්වා ඇති පරිදි ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ තොරතුරු නිකුත් කිරීම හි වගකීම වේ.

වගුව 8 - යෝජිත තොරතුරු බෙදා හැරීමේ යාන්ත්‍රණය

තොරතුරු	යෝජිත නියෝජිතයන්	තොරතුරු බෙදා හැරීමේ යාන්ත්‍රණය
i. ව්‍යාපෘති සැලැස්ම (ස්ථානීය විස්තර, පිරසැලසුම ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේද)	දිස්ත්‍රික් ලේකම්, ප්‍රාදේශීය ලේකම්, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, අනෙකුත් දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ නියෝජිතයන්, NBRO දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, AIIB	රැස්වීම්, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව, ගිවිසුම් සඳහා අවශ්‍ය වාර්තා ලබා දීම, අනුමැතිය සහ එකඟතාව ලබා ගැනීම
ii. පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ සැලැස්ම	දිස්ත්‍රික් CEA, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, AIIB	රැස්වීම්, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව, ගිවිසුම් සඳහා අවශ්‍ය වාර්තා ලබා දීම, අනුමැතිය සහ එකඟතාව ලබා ගැනීම
iii. අධීක්ෂණ වාර්තා (මූලික හා ඉදිකිරීම් අතරතුර)	AIIB සහ අවශ්‍යතාව පරිදි අදාළ පාර්ශව	ප්‍රගති වාර්තා, විශේෂ රැස්වීම්, ගිවිසුම් සඳහා අවශ්‍ය වාර්තා ලබා දීම
iv. පාරිසරික අනුකූලතාව සහ ශ්‍රමිකයින්ගේ සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව සඳහා ස්ථානීය පරීක්ෂාව	දිස්ත්‍රික් CEA, ප්‍රාදේශීය ලේකම්, පොලිසිය, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, ග්‍රාම නිලධාරී, NBRO දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, AIIB සහ අදාළ වෙනත් පාර්ශව	ලිඛිත හා වාචික සන්නිවේදන, අදාළ වාර්තා ලබා දීම
v. පාරිසරික සහ සෞඛ්‍ය කරුණු සම්බන්ධව ගනු ලැබූ තීරණ සහ ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම්	දිස්ත්‍රික් CEA, ප්‍රාදේශීය ලේකම්, පොලිසිය, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, ග්‍රාම නිලධාරී, NBRO දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, AIIB සහ අදාළ වෙනත් පාර්ශව	රැස්වීම්, ගිවිසුම් සඳහා අවශ්‍ය වාර්තා ලබා දීම
vi. අභියාචනා සලකා බැලීමේ යාන්ත්‍රණය	අදාළ පාර්ශව, AIIB	ලිඛිත හා වාචික සන්නිවේදන, අදාළ වාර්තා ලබා දීම

ඇමුණුම 1: හඳුනාගත් ස්ථානයේ ස්වභාවය සහ උපදේශනය දැක්වෙන ඡායාරූප

අදාළ භූමිය ආසන්නයේ බැවුම් ප්‍රදේශයේ පිහිටි නිවාස

අසල පදිංචිකරුවන් දැනුවත් කිරීම

